

АТОМНИК України

№ 47—48 (521—522)

25 листопада—2 грудня 2010 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

«АТОМНИК УКРАЇНИ»: 2000—2010 РОКИ — РАЗОМ ЗА ПРАВА ТА ГІДНІСТЬ СПІВСПІЛЧАН

З ПЕРШИМ ДЕСЯТИРІЧЧЯМ, ГАЗЕТО!

Це — 522 випуски, понад 2100 сторінок історії багатогранної роботи Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України

Потужним імпульсом для створення власного друкованого органу Атомпрофспілки України став складний і динамічний період наприкінці 90-х років — бурхливої боротьби атомників за виплату багатомісячної заборгованості у зарплаті, утвердження ролі профспілки як паритетної, ділової сторони у перманентних переговорах з різними гілками влади, визначення її обстоювання профспілкової позиції щодо розпочатих тодішнім урядом кардинальних реформ у паливно-енергетичному комплексі держави та ядерній сфері зок-

рема. Водночас Профспілка не зупинялася у своєму подальшому розвитку, проводила послідовний курс на організаційно-фінансове зміцнення структури, роблячи цим самим акцент на істотне підвищення своєї захисної функції як реальної сили, що впливає на суспільні процеси. Тому оперативне і повне інформування спілчан про завдання і дії Профспілки за всією вертикаллю, привертання пильної уваги до питань, над вирішенням яких вона працює, — стало нагальною потребою.

(Продовження на 2–3-й стор.)

Щиро поздоровляю працівників редакції, читачів газети «Атомник України» з 10-річчям від дня виходу у світ першого номера тижневика!

Із заснуванням власного друкованого органу Атомпрофспілка, без сумніву, вийшла на новий, вищий рівень інформаційної діяльності, роль і значення якої у добу немінучих і складних ринкових перетворень постійно зростає. Газета за цей період своєї історії стала надійним помічником в реалізації політики профспілки, спрямованої на забезпечення гідної роботи і справедливої оплати праці, надійного соціального захисту всіх спілчан.

«Атомник України» послідовно й об'єктивно інформує про позицію і дії профспілки у вирішенні гострих проблемних питань, є відкритою трибуною і колективним її літописцем.

Дорогі друзі! Бажаю нашій з вами газеті, яка має живу й одуховлену назву «Атомник України», довгого і плодотворного життя, а всім її творцям — здоров'я, енергії і непохитності в обстоюванні інтересів співчленів профспілки, згуртуванні її лав.

З повагою

Голова Атомпрофспілки України

Валерій МАТОВ

«Атомник України» як профспілкова газета покликаний єднати працівників і захищати їхні спільні інтереси

СЕРДЕЧНО ПОЗДРАВЛЯЕМ КОЛЛЕКТИВ ГАЗЕТЫ «АТОМНИК УКРАЇНИ» С ЮБИЛЕЕМ!

Вот и подошло время первого юбилея газеты. За эти десять лет издание успешно «встать на ноги», превратилось в солидное профессиональное издание, выработав свою собственную позицию в массе разнородных и разноплановых СМИ и приобрести своего верного и постоянного читателя. А для нас, работников Южно-Украинской АЭС, «Атомник України» стал ещё и другом, помощником в решении многих вопросов. Благодаря сбалансированности количества официальной и неофициальной информации, ее интересной и компетентной подаче, в газете каждый находит для себя нужную информацию.

На ее страницах, начиная от даты основания до настоящего времени, вне зависимости от происшедших

изменений и преобразований, всегда присутствует главное — оперативное и объективное освещение многогранной жизни атомной отрасли Украины. «Атомник України» остается уникальной площадкой для демонстрации достижений и планов предприятий атомной энергетики и промышленности, для рассказов о людях этой непростой профессии.

Пусть и в дальнейшем газета «Атомник України» остается актуальной, востребованной и любимой для многих читателей. Желаем процветания, стабильности, благополучия. А всем сотрудникам газеты — здоровья, счастья, оптимизма, интересной и плодотворной работы, творческих удач и новых благодарных читателей.

Администрация и профсоюзный комитет ОП «Южно-Украинская АЭС»

Коллективу газеты Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України «Атомник України»

Шановні друзі!

Щиро вітаю вас з десятиріччям заснування профспілкового видання «Атомник України»!

1 грудня 2000 року побачив світ перший номер газети, котра швидко знайшла свою аудиторію, завоювала довіру та інтерес читачів. Усі ці роки видання міцно утримує позиції надійного та авторитетного джерела інформації. На шпальтах газети, у кожному її номері знаходять місце новини вітчизняної та світової атомної енергетики, статті про професійну майстерність працівників атомпрому, актуальні коментарі та аналітичні огляди з болючих та нагальних проблем галузі, її здобутки та плани на перспективу. «Атомник України» акцентує увагу на соціально-захисному покликанні Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України.

Десять років — чудовий та визначальний вік, коли за дитинством настає отроцтво. Звичайно, це стосується людини, але ж газетярський світ — це також відображення людини. А газетярський світ «Атомника України» — це відображення людини з такою нелегкою та відповідальною професією як атомник.

Що є найважливішим для будь-якого газетяра? Аби всі матеріали вийшли з друку. Що є найголовнішим для редактора будь-якої газети? Щоб на вихід кожного номера видання з нетерпінням очікували читачі. Я щиро бажаю вам цікавих матеріалів, змістовних шпальт, великих накладів та вірних читачів. Зичу вам нових творчих успіхів, здоров'я та родинного благополуччя!

З повагою

Президент

НАЕК «Енергоатом» Ю.О. НЕДАШКОВСЬКИЙ

— «Атомник України» активно читаю з 2002 года, когда стала исполнять обязанности председателя профкома ГСП «Комплекс», тогда я, как и сейчас, была заместителем директора предприятия. В Чернобыле тружусь с августа 1987 года. В 2005-м коллектив избрал меня председателем профсоюзной организации «Комплекса». Три года назад стала еще и заместителем председателя Совета председателей профкомов

Чернобыльской объединенной организации профсоюза.

В газете мне нравится то, что в ней виден близкий контакт именно с профсоюзными организациями. Нравится, когда вы тщательно расписываете кампанию по коллективно-договорному регулированию социально-трудовых отношений, например, ГП НАЭК «Энергоатом». Даете в подробном изложении материалы о конференциях, пленумах ЦК профсоюза, выступления их участников. Четко излагаете то, что люди думают, о чем говорят на таких коллективных собраниях.

Мы учимся, благодаря и «Атомнику України», как вести профсоюзную работу, четче понимаем, в чем она заключается. Я всегда говорю, что главная задача профсоюза — социальная защита. В нашей газете она хорошо отражена. Полезным, как для профактивиста, считаю публикацию нормативных или законодательных актов. Вы всегда одними из первых знакомите с ними. Вы, действительно, хорошо освещаете профсоюзную жизнь в профорганизациях атомных станций, предприятиях атомной промышленности. Не только деловую. Но и спортивную, культурную. Когда открываю газету, сразу иду новинки, которые можно почерпнуть для оживления работы своей профорганизации. Мы регулярно вывешиваем «Атомник України» на своих профсоюзных стендах в каждом подразделении.

Иногда приходится слышать, что, мол, газета «суховата», мало развле-

кательных материалов. Я же считаю, что у каждой газеты должна быть конкретная задача. Если ты хочешь развлекательное что-то почитать, для этого существуют соответствующие издания. Мне нужны серьезные, информационно насыщенные материалы о жизни профсоюзных ячеек Атомпрофсоюза. И я их могу почитать только в нашем «Атомнику України». Газета мне нужна, чтобы учиться, узнавать что-то новое, набираться опыта от других профлидеров. Вы всегда оперативно освещаете социальные акции протеста чернобыльцев, к сожалению, приходится прибегать и к таким методам. Хотя я сторонник того, чтобы договариваться по всем вопросам за столом переговоров. И считаю это более эффективным. Ультиматумы ставить — это уже крайние методы.

Хочу пожелать творческих успехов всему коллективу, крепкого здоровья сотрудникам. Чтобы наше профсоюзное издание процветало, чтобы не было недостатка в интересных, насыщенных материалах о профсоюзной жизни. Чтобы увеличивался тираж. Чтобы вы всегда имели поддержку от учредителя и читателей.

Людмила ЧЕРНОВА,
председатель профсоюзной организации государственного специализированного предприятия по обращению с радиоактивными отходами и дезактивации «Комплекс» МЧС Украины

«АТОМНИК УКРАЇНИ»: 2000–2010 РОКИ — РАЗОМ ЗА ПРАВА ТА ГІДНІСТЬ СПІВСПІЛЧАН

З ПЕРШИМ ДЕСЯТИРІЧЧЯМ, ГАЗЕТО!

Це — 522 випуски, понад 2100 сторінок історії багатогранної роботи Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України

(Продовження.
Початок на 1-й стор.)

Для відображення цих процесів і була покликана до життя газета «Атомник України», метою і предметом діяльності якої, згідно з редакційним Статутом, її своєрідною конституцією, було і є:

— сприяння якнайповнішому утвердженню конституційних норм, відповідно до яких Україна є соціальною, правовою державою, а її громадяни мають право на участь у професійних спілках з метою захисту своїх трудових і соціально-економічних прав та інтересів;

— всебічне висвітлення всіх напрямів діяльності Атомпрофспілки у справі захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки;

— сприяння формуванню об'єктивної громадської думки про діяльність підприємств, установ і організацій, що належать до атомної енергетики та промисловості України, спеціалізованих підприємств з поводження з радіоактивними відходами, ліквідації надзвичайних ситуацій, радіаційних аварій і вирішення питань екології;

— висвітлення офіційної позиції профспілок, Федерації професійних спілок України та її членських організацій у всіх сферах їх діяльності, соціально-економічному і політичному житті України;

— висвітлення досвіду діяльності зарубіжних та міжнародних профспілкових центрів, ознайомлення читачів з найважливішими документами міжнародного профспілкового руху;

— дослідження, узагальнення та аналіз проблем сучасної теорії і практики профспілкового руху;

— всебічний захист економічних, соціальних і духовних інтересів членів Атомпрофспілки, обстоювання принципів соціальної справедливості, висвітлення виконання обов'язків держави та роботодавців перед працівниками підприємств, організацій та установ, профспілкові організації яких входять до Атомпрофспілки;

— організація обговорення на сторінках газети проектів законодавчих актів та інших правових документів, що стосуються сфер діяльності Атомпрофспілки;

— забезпечення інформацією методологічного та методичного характеру профспілкових комітетів, інших виборних органів профспілки на місцях, висвітлення досвіду їхньої роботи;

— правові консультації, надання на сторінках газети необхідної юридичної допомоги громадянам у відповідь на їхні запити;

— інформування членів профспілки та населення про законодавчі акти з питань соціального захисту та еко-

номічного розвитку України тощо.

Перший номер газети побачив світ 1 грудня 2000 року. Серед перших його читачів були учасники Пленуму ЦК Профспілки, що проходив цього дня у м. Славутичі, на якому розглядалися питання соціального захисту працівників Чорнобильської АЕС і мешканців міста-супутника атомної електростанції у зв'язку з безпрецедентною подією у

що треба робити, то люди такої влади не довірятимуть, а отже, й державі».

Отож трагічна і героїчна тема Чорнобиля, соціальних наслідків закриття ЧАЕС, а це відбулося 15 грудня, майже десять років потому, гіркої, але унікальної у світі практики зняття атомної станції з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, захисту працівників зони відчуження у

Микола ПЕТРИЧЕНКО:

— Упродовж усього дорослого буття у мене було і є єдине захоплення, як кажуть, хобі — робота. У цьому сенсі «Атомник України» — це найкращий період у моєму житті з родинним відчуттям найближчого редакційного й атомпрофспілкового оточення.

— Для мене редакция газети «Атомник України» — перша робота в моєй трудовій діяльності. І я очень рада тому, что сразу же попала в такой замечательный и доброжелательный коллектив. Хочу пожелать газете, чтобы она была интересной и нужной нашим читателям. Своему родному коллективу хочу пожелать творческих успехов, крепкого здоровья и оставаться такими же добрыми и хорошими людьми.

Анна ПРУДНИКОВА,
оператор компьютерного
набора и верстки
с 2000 года

світі — достроковим виведенням ЧАЕС із експлуатації. Більшість матеріалів цього і подальших грудневих номерів було присвячено цій уразливій у соціальному вимірі історичній події. Своїми переживаннями і тривогами з приводу дочасного закриття станції ділилися її працівники. У великій добірці матеріалів під назвою «Ми сподіваємося на краще, але на душі все одно важко...» («АУ» №1, грудень 2000 року) один із атомників зазначає, що «зараз профспілка стає єдиною силою, яка насправді захищатиме наші права... Коли наша профспілка домоглася, що навесні нам почали, нарешті, виплачувати зарплату, у людей піднявся настрій. Це були потрібні і рішучі дії Профспілки, і вона у такому дусі й повинна вести діалог із владою — на рівних. Якщо влада не дослуховуватиметься думок людей, вважаємо, що краще від усіх знає,

цілому, які протистоять виносу радіонуклідів за межі чорнобильської території, пронизує сторінки часопису — у минулому, через сьогодні і в майбутнє. Прикметно, що з огляду на «нову чорнобильську добу» в життєдіяльності ЧАЕС ще рельєфніше постала значуща захисна роль Атомпрофспілки на сторінках газети. Заголовки публікацій промовляли самі за себе: «Час вимагає нестандартних рішень і конкретних дій», «Станція закривається. Починаються проблеми?..», «СхідГЗК і мешканці Жовтих Вод — також у зоні невизначеності», «Окремі країни не виконали своїх зобов'язань щодо Чорнобиля» (грудень 2000 року).

«Програму соціального захисту працівників ЧАЕС, на прийнятті якої тривалий час наполягала Профспілка, треба прийняти як Закон України і зазначити всі соціальні витрати окремим рядком у держбюджеті, — наголошував тоді з трибуни Верховної Ради України колишній кадровий працівник ЧАЕС, де, як мовлять, зарита пуповина Атомпрофспілки, «батько цієї професійної організації, фундатор і натхненник «Атомника України» Голова Атомпрофспілки Олександр Юркін. «Наші профспілки, — зауважував він із жалем, — ще три роки тому пропонували створити Фонд соціального захисту працівників на випадок виведення енергоблоків АЕС із експлуатації із залученням донорів, держбюджету, а також шляхом уведення інвестиційної надбавки до тарифу експлуатаційної організації з визначенням механізмів нагромадження цих коштів і подальшого їх використання. Ні Мінфін, ні Мінекономіки не перейняли ціми питаннями, а сьогодні декларують про відсутність грошей. Але кожний із працівників ЧАЕС знайде захист в особі профспілки», — категорично заявив профлідер («Важка ноша Чорнобиля», грудень 2000 року).

2001-й — перший рік нового тисячоліття. «Атомник України» опублікував символіку Атомпрофспілки — емблему і прапор (лютий 2001 року). Загалом непростим був цей період.

Газета «Атомник України» — особий період мого життя. По суті, робота в Атомпрофсоюзі у мене почалася саме в редакції. В октябрі 2000 року я був прийнятий на посаду редактора відділу профсоюзної роботи і, естественно, сразу же начались поездки в профсоюзные организации, освещение работы профлидеров, принятых решений.

Из первых командировок, которые особенно запомнились, я бы выделил следующие.

Чернобыльская зона отчуждения. Я впервые после 1986 года вернулся в свой родной город Припять, зашел в свою квартиру на ул. Гидропроектвской, в свой бассейн, где мы с друзьями тренировались, в школу №3. Незабываемые ощущения, правда, не самые приятные в жизни. Заросшие улицы там, где раньше были аллеи роз, пустая пристань, дома без окон.

Помню, поразили меня условия жизни и труда работников Чернобыльской зоны, «качество» питания. К сожалению, немного изменилось и спустя 10 лет.

Смолинская шахта Восточного горно-обогатительного комбината. Председателем группы была тогда Владимир Викторович Чурсин. Я делал материал о работе профорганизации ВостГОКа. Посетили ряд предприятий в Желтых Водах, проектный институт и поехали в Смолино. Была зима, холодно, много снега. Посреди белого поля вдруг проявляются девятиэтажки, стадион. Это уже сам поселок. Встретил нас председатель профкома Смолинской шахты Кавун Николай Иванович — в раздевалку повел. Переоделись полностью, включая исподнее, я взял видеокамеру, зашли в спусковую клеть, опускаемся. Вода откуда-то сверху бежит, я камеру пытаюсь под куртку спрятать, чтобы вода, не дай Бог, на нее, не попала. Не попала — зато мне за шиворот порядком накапало.

Шахта представлялась мне иначе, по типу угольной, но здесь широкие и высокие проходы, довольно светло, вагонетки по рельсам передвигаются. Шум серьезный от бурильных установок, время от времени взрывы зарядов — уши закладывает. В общем, когда часа через четыре мы поднялись на поверхность, мне показалось, что я очутился в раю. А когда узнал, сколько наши горняки получают за свой труд, почувствовал к ним глубокое уважение, а за государство стало стыдно.

Первая поездка в Энергодар, на Запорожскую АЭС. Председателем профкома была тогда Наталья Николаевна Скорых, светлая ей память. Я не знал, как себя с ней вести, поскольку до этого у меня о ней сложилось мнение, как об очень строгой, замкнутой, «железной леди». Оказалось, все не так. Когда мы пообщались, выяснили, что она тоже в свое время жила в Припяти и работала на ЧАЭС, очень любила покупать пирожное «картошка» по 15 копеек в припятской кулинарии, — натянута исчезла, получилась хорошая статья и интервью, которое раскрывало Наталью Николаевну, как умную, добрую женщину, любящую жену и прекрасную маму. Она мне тогда сказала две вещи, которые я до сих пор помню и стараюсь их придерживаться: «Ставь перед собой только невыполнимые задачи, тогда что-то получится» и «Не стыдно не знать, стыдно не пытаться знать».

Еще мне особенно запомнился **1-й Слет Союза молодежи Атомпрофсоюза.** Он проходил в Евпатории в 2001 году, молодежная организация только была создана, ребята приехали на большом подъеме, в прекрасном настроении. Прибыли также все члены Президиума ЦК, от ФПУ приехал Пожидаев В.В., в общем, представительство было серьезное. Я тогда сделал фильм о слете и, как мне многие говорят до сих пор, это получился лучший фильм из всех, которые были сняты о последующих молодежных слетах и форумах.

А потом я стал председателем этой самой молодежной организации и перешел на работу в ЦК Атомпрофсоюза. Но о газете не забываю, тем более что сейчас, по своим обязанностям, являюсь куратором «АУ». Хотел бы сказать всему коллективу газеты и особенно ее бессменному главному редактору Николаю Васильевичу Петриченко огромное спасибо за годы совместной работы, выразить благодарность за их труд, порядочность и честность.

С юбилеем, коллеги!

Павел ПРУДНИКОВ,
заместитель Председателя Атомпрофсоюза

P.S. А еще, работая в газете, я познакомился со своей, тогда будущей, женой, которая была принята в 2000 году на должность оператора компьютерного набора и верстки. Ее первый рабочий день совпал с моим днем рождения — 6 ноября. За это — спасибо судьбе!

Вітаю газету «Атомник України» і її колектив із 10-річчям! Для мене редакция стала, без перебільшення, другою сім'єю. Бо в ній є все, що є у сім'ї, — тепло, радість, щирість і взаєморозуміння. Тут хочеться працювати, тому що...

«Збирає» всіх до роботи здоровий ентузіазм, доброта, напроцьоване органічне поєднання з творчим натхненням, і невчирна бадьорість головного редактора Миколи Васильовича. Створює душевну і водночас іскристо-веселу атмосферу в колективі щира й неймовірно сяюча посмішка, позитивно-азартний підхід до роботи і бісики в очах заступника голови Людмили Яківи, дивовижної людини, чудової подруги.

Додає чіткості, впорядкованості і, власне, фінансового заохочення розважливості, урівноваженості і розраханкова відомість бухгалтера Людмили Михайлівни. А надає енергії та робочого запалу молодістє, чарівність і вміння вчасно налаштувати на коротенький відпочинок із легкого розмовою Аня.

Вдячна вам за плідну спільну роботу, яка до того ж дає задоволення. Бажаю подальшого натхнення, процвітання і того самого, обов'язкового здорового ентузіазму! З роси і води вам!

Наталія КРАВЧЕНКО,
позаштатний літературний редактор «АУ» з 2000 року

P.S. Я вас люблю.

— Работая в редакции с марта 2002 года, я ни разу не пожалела, что пришла в этот коллектив, очень доброжелательный, совершенно не конфликтный. Для меня это — второй дом, и мне хочется идти на работу. Выражаю свою признательность всему коллективу редакции и пожелания процветания газете, здоровья и творческих успехов сотрудникам.

Людмила РОЗКА,
главный бухгалтер
«Атомника Украины»

«АТОМНИК УКРАЇНИ»: 2000–2010 РОКИ — РАЗОМ ЗА ПРАВА ТА ГІДНІСТЬ СПІВСПІЛЧАН

Зі сторінок газети поставала чітка картина з продовження боротьби Профспілки за права й інтереси членів і славутичан на протривагу новим викликам у їхній тяжкій долі. Попереднє безгрош'я знекровило весь ядерно-енергетичний комплекс, зарплата вже не затримувалася, але була низькою, і спонукала класних фахівців шукати «кращого хліба» у сусідній Росії. Більшість підприємств атомної промисловості у складі СхідЗК на Дніпродзержинському проммайданчику жовтіла, не маючи жодної фінансової підтримки від держави. Важка ситуація учергове виробувала на міцність Профспілку. Її лідери, повідомляла газета, виступили на розширеній нараді Ради нацбезпеки й оборони України за участю Президента країни («Про становище в атомній енергетиці, що загрожує національним інтересам», лютий 2001 року), направляли письмові звернення вищим посадовцям держави, ініціювали зустрічі з керівниками центральних органів виконавчої влади з проблем, які загрожували ядерній та соціальній безпеці країни («Ситуація потребує нагальних змін на кращє», березень 2001 року).

З цього приводу великий резонанс у державних чиновників і, зокрема, працівників Служби безпеки країни викликала розвінчувальна стаття, надрукована у березневому номері газети «Заручниця «ручного управління», або Неупереджений погляд на проблеми ядерної енергетики», де аргументовано критикувалися дії Мінпаливенерго України, що у дискримінаційний спосіб розподіляло і перерозподіляло кошти ДП НАЕК «Енергоатом» іншим учасникам енергоринку та грубо ігнорувало механізми їх повернення. Хоч як прикро, але й сьогодні таке споживацьке ставлення з боку державних високопосадовців до ядерної енергетики, що називають локомотивом економіки і гарантом енергетичної незалежності країни, триває. За рахунок Компанії субсидуються інші галузі, з цією метою роками тримається на прив'язі атомний енерготариф, що загрожує безпеці енергетичного стану і соціальній стабільності базової галузі народного господарства країни.

На другому році існування газета часто вміщувала розлогу і різноманірну інформацію з життя трудових колективів підприємств та організацій, зважаючи на багатогалузевість профспілки — «Енергія с'юга» (із Южно-Української АЕС», лютий 2001 року), «Кто і как

будет опекаль медицина атомщиков» (березень 2001 року), «Урановий синдром» (із ДП СхідЗК), «Здравниці нуждаются в оздоровлении» (травень), «ПХЗ» є і ніби його немає...» (червень 2001 року).

«Енергетична незалежність — у створенні ядерно-паливного циклу» — такий головний висновок зробили учасники Пленуму ЦК профспілки, що відбувся 25 травня у м. Дніпродзержинськ. Газета (червень 2001 року) під такою назвою докладно висвітлює роботу цього пленарного засідання та надрукувала його постанову «Про перспективи розвитку підприємств атомної промисловості України», засади якої у площині створення ЯПЦ є програмними і дотепер. Показово, що для ґрунтовного вивчення становища на місцях Профспілка традиційно практикує виїзні Пленуми ЦК, на які завжди запрошуються кореспонденти газети з інформаційною метою. У складі профделегатів «атомні» журналісти, що також узвичаїлось як норма, у таких робочих поїздках ознайомлюються з життєдіяльністю профспілкових колективів різних підприємств — АЕС і уранодобувних та переробних підприємств, виробництв з цирконію і мінеральних добрив, «атомних» СМСЧ і санаторіїв-профілакторіїв, оздоровниць і спортивних комплексів. Про побачене й почуте обов'язково повідомляється у випусках газети.

Задokumentовано для наступних поколінь у номерах «Атомника України» (жовтень 2001 року) перебіг п'ятиденного першого масштабного за кількістю і представницького за участю, включаючи заручницю, Зльоту Спілки молоді Атомпрофспілки у м. Євпаторія. Практично в Україні на той період це була єдина молодіжна організація профспілки, започаткована у виробничому середовищі. Сьогодні діяльність Організації молоді Атомпрофспілки набирає обертів, вона чисельно зросла, виховала справжніх енергійних патріотів свого підприємства та професійної організації і, здебільшого, власними творчими силами веде свій літопис у газеті.

Протягом 2001 року на сторінках «Атомника України» міцно вкарбували собі місце, з прицілом на перспективу, блочна подача матеріалів на юридичну тему з боку правового відділу Атомпрофспілки, домінуюча тема, що тепер набула системного осмислення й стала незамінною по своїй суті і призначенню, — практика цивілізованого соціального партнерства, колек-

тивно-договірному регулюванню виробничих, трудових і соціально-економічних відносин, які слугують ідеям справедливості і гідності людини праці — головного об'єкта соціальної політики Атомпрофспілки.

«Атомник України» з честю пройшов цей нелегкий відрізок своєї історії і відбувся як щотижневий профспілковий видання, одне із перших, яке було засновано атомно-галузевим профцентром. Трохи згодом, наслідуючи такий приклад, з'явилися галузеві профспілкові газети «Нафтогазпром» та «Електроенергетик

України», які не втрималися довго «на плаву», кілька років періодично виходять у світ «Авіабудівник України».

Оглядаючи подальший шлях (2002—2010 роки) «Атомника України», можна з упевненістю сказати, що на його сторінках максимально відбилася історія Атомпрофспілки. Головна мета докладання зусиль працівників газети за цей період — разом з Профспілкою боротися за забезпечення прав та інтересів співспілчан, передусім, виробників матеріальних цінностей. (Закінчення на 6-й стор.)

МОЇЙ УЛЮБЛЕНІЙ ГАЗЕТІ

«Якщо тебе немає в газеті, — тебе нема». Фраза ця стала класикою, бо той, хто так покартував, сказав правду. Без газети — це бути сам на сам в широкому інформаційному просторі. Все одно, що дивитися телевизор без зображення і звуку. Тому той, чия була думка створити в Атомпрофспілці «свою власну пресу», мав рацію. А ті, хто долучилися до її створення, мали щастя, бо самій газеті було про що оповідати: зажила у просторі і часі «Повість» (вже десяти) атомних літ» працівників атомної енергетики та промисловості України. Літописці газети — люди без пафосу самовіддані газеті й без винятку всі для неї важливі. В літописі була частина моєї праці і велика частина мого життя.

Перше самостійне відрядження на Хмельницьку «атомку». «Гирло» реактора — тоді ще недобудованого другого енергоблоку ХАЕС. Мої спроби охопити його «всім оком» малесеньким «Олімпусом» (окреме спасибі головному реактору, пробачте, редактору, Миколі Васильовичу, бо «підбирав цей міні-фотоапарат спеціально під мене», зрештою, опікувався в редакції всім і всіма). Потім «ліпили» з окремих кадрів цілісне фото.

Пам'ятаю потойбічні (з Києва — як з іншої планети) тих вулиць Енергодара, потривожених о четвертій ранку дружним стукотом підборів атомників, які поспішали на станцію. А ввечері на тій само центральній вулиці, навколо готелю, «дефіле» подружніх пар з дитячими колясками.

Людмила Яківно, а пам'ятаєте Южно-Українськ, як ми розучували новомодний комплекс гімнастики «для бадьорості», бо приїхали до готелю Южно-Українськ майже перед ранком і одразу треба було іти на станцію по інформацію?

У газеті залишилися наші враження. В ній назавжди залишилося все: людський біль і радість, виробничі будні і свята (ось тепер моє фото є), «пропозиції щодо збільшення ефективності колдоговірної роботи», є ті, що з нами чи на цьому світі вже нема. Газета жива і буде жити. «Років до ста рости вам без старості».

Я вас усіх люблю. Дякую, що дали мені шанс це сказати.
Назавжди ваша, Лілія СОКОЛОВА

Із тридцяти творчих років у журналістиці (після цього, як правило, кажуть: стільки не живуть!) майже десять віддано «Атомнику України». Але сьогодні мова не тільки про мене, милу. Є нагода сказати головному редактору (я ж його заступник!) усе, що про нього думаю...

Знаю Миколу Петриченка з 1997 року, тоді він брав мене своїм заступником до газети МНС «Вісник Чорнобиля», у якому трудився з 1990-го. Не довелося попрацювати у чорнобильському часописі, бо Міністерство з питань надзвичайних ситуацій заснувало газету для військових формувань «Рятувальник», головним редактором якої запропонували стати мені. Отож майже чотири роки ми йшли з Миколою Васильовичем паралельним курсом, орієнтуючи видання МНС на запобігання надзвичайних ситуацій, як у чорнобильській зоні зокрема, так і в Україні загалом. «Дахом» слугувало агентство «Чорнобильінтерінформ»...

І ось 2000 рік, атомна профспілка започатковує своє видання. Звичайно ж, кращого редактора, ніж чорнобильський, за плечима якого 10 років «зони» і робота серед ліквідаторів, їм не знайти. Пропускаємо перші напружені півроку становлення «Атомника України», бо їх свідком я не була. Знаю лише із розповідей, що втратив наш Микола Васильович тоді не один кг живої ваги, не дослав сотні ночей, коли, нарешті, зрозумів, що йому потрібен заступник. А оскільки вдалося кандидатури, ніж моя (я завжди кажу, що скромність доречна лише коли відсутні інші якості), то здійснилася його мрія 1997 року...

В «Атомнику» на час мого приходу сюди вже трудилася редакція відділів — оперативний і невагомий Паша Прудніков (нині — Павло Вікторович), мрійлива і розважлива Лілія Соколова, талановитий і строгий літературатор Наталя Кравченко, мобільна і чарівна оператор комп'ютерного набору та верстки Аня Гоп (нині — Пруднікова). Те, що цей невеличкий колектив був уже як добре налагоджений механізм, відчувалося відразу. Без зайвої метушні, галасу, всі чітко виконували свою роботу. Вже було сформовано авторський актив, співпраця з яким триває і до сьогодні і якому низький уклін за дружбу, перевірену часом. Це безперечна заслуга Миколи Петриченка — людини, безмежно відданої «Атомнику України», газетаря від Бога, грамотного, принципового і вимогливого редактора, чесної, порядної, доброї і толерантної людини. Можу так писати, і мене важко запідозрити у підлабузництві, особливо Миколі Васильовичу, після стількох років спільної роботи.

Наш невеличкий редакційний човен під його керівництвом оминає усі рифи, колектив чітко реагує на об'єктивні зауваження і обґрунтовану критику на свою адресу, намагається не заціклюватися на репліках недоброзичливців (такі є навіть у найближчому оточенні), бо ми чесно робимо свою справу! Щоб перелічити штатних співробітників, забагато буде пальців однієї руки. Нічого не поробиш, криза «з'їла» останнього кореспондента. Тому кожен з тих, хто «уцілів», окрім основних службових обов'язків, виконує чимало інших редакційних завдань. І не вважає це ганебним.

Для мене «Атомник» завжди буде однією з найяскравіших творчих сторінок життя. Я закохалася в атомників з уже перших відряджень! За ці роки побувала на всіх без винятку АЕС України (недобудованих і «розкочених», що у Чигирині та Щолкіно, також), підприємствах атомної промисловості. Особлива моя повага до працівників зони відчуження та ЧАЕС, до яких навідуємося найчастіше, бо проблем у них найбільше. І як приємно, коли проблеми спілчан вирішуються за допомогою Атомпрофспілки. І не лише у зоні відчуження...

Спасибі долі за чудовий колектив, за порядного редактора і авторитетного засновника.

**Людмила ГАП'ЮК,
заступник головного редактора — відповідальний секретар «АУ» з липня 2001 року**

«АУ»: ПРЕЗЕНТАЦІЯ ГОЛОВНИХ ТЕМАТИЧНИХ РУБРИК

2000—2001 роки: Соціальні наслідки закриття ЧАЕС; енергія дій Атомпрофспілки; У ЦК Атомпрофспілки; Атомпрофспілка: правовий захист; Ядерно-паливний цикл: бути чи не бути? Атомпрофспілка: ставка на молоді; Атомний спорт; Навчання профактиву...

2002 рік: Чорнобильська зона: ліквідатор поза законом? Атомні міста-спутники: нові соціальні орієнтири; Атомні кадри — національне надбання; Соціальні державні стандарти і гарантії...

2003 рік: Трудовий колектив: соціальне самопочуття; Енергетична і соціальна безпека держави; Енергорозрахунки і тарифи; ЦК Атомпрофспілки: робочі зустрічі у трудових колективах

2004 рік: Що дає нам профспілка? Професійна робота спілчан; Національні АЕС: вектор розвитку; «Жіноче» питання (ґендерна політика)

2005 рік: Працедавець. Людина. Профспілка; Енергетика особистості; Профспілковий тиждень; Законодавчі ініціативи профспілок...

2006 рік: Школа Атомпрофспілки; За рядом виконання двосторонніх зобов'язань; За соціальну справедливість; У Федерації профспілок України; Енергія атома — енергія праці...

2007 рік: «Атомнику України» відповідають; Соціальний «Енергоатом»; Спілчани — ентузіасти здорового способу життя; Атомпрофспілка: контроль за дотриманням трудового законодавства; День газети «Атомник України» у первинних профспілкових організаціях...

2008 рік: Колективний договір — основа соціально-економічних і трудових відносин; В організаціях молоді Атомпрофспілки; Атомпрофспілка: соціальний діалог на вищому рівні; Влада і профспілки: у пошуку шляхів виходу із кризи...

2009 рік: Атомпрофспілка: соціальна відповідальність за працівника; Зона відчуження — зона активних дій Атомпрофспілки; Єднає всіх нас Атомпрофспілка; Головний критерій — здоров'я людини...

2010 рік: Атомпрофспілка багатогалузева; Пріоритети державної політики у ядерній сфері; Профспілковий захист — ефективний; Соціально-економічні реформи: вимоги профспілок...

НА ПЕРЕДНЬОМУ КРАЇ БОРОТЬБИ ЗА ДОБРО, ІСТИНУ ТА СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Будь-яка дата, а тим паче ювілейна, насамперед спонукає здійснити аналіз здобутих набутих та учергове принагідно зверити пройденій шлях з обраним напрямком. У даному випадку можемо чесно констатувати, що друкований орган Професійної спілки працівників атомної енергетики та промисловості України — газета «Атомник України» — за перші 10 років свого існування не лише повністю упорався з покладеними на нього завданнями щодо згуртування її членів докола виконання поставлених завдань, а й значно розширив межі свого впливу як на організацію ними галузевого виробництва, так і на сферу їх соціального захисту. І це сталося передусім тому, що, попри профспілкову заданість, газета не обмежилася тільки

розглядом питань соціального захисту. Більше того, відкрите і всеоб'ємне висвітлення проблем організації високого рівня галузевого виробництва змусило керівництво галузі та уряд країни значно відповідальніше поставитися до розвитку вітчизняної ядерної енергетики та соціального захисту її працівників. З другого боку, все це разом неабияк піднесло позитивний імідж ядерної енергетики серед усього населення України. Надзвичайно важливо, що газета не обмежується викладенням на своїх шпальтах лише програмних документів розвитку галузі. Вона сміливо висвітлює різні погляди як на найрізноманітніші поточні моменти її розвитку, так і на всю подальшу будучину, включаючи в полемічне коло дедалі більше фахівців і просто зацікавлених людей, тим самим зводючи можливість усіляких доленосних прорахунків та упущень до мінімуму.

Бо тільки в такому разі близьке і далеке майбутнє ядерної енергетики може бути обнадійливим. Показово, що з усім цим огромою роботи досить успішно справляється фактично невеликий редакційний колектив, який очолює справжній професіонал журналістської справи Микола Петриченко. І така фахова робота трудового колективу вимагає не лише морального, а й відповідного матеріального заохочення. Переконали, що газета «Атомник України» і надалі залишатиметься на передньому краї боротьби за обстоювання інтересів атомної енергетики і питань соціального захисту її працівників та вірною своїм високим професійним принципам і завданням.

**Олексій МИКИТЕНКО,
письменник і журналіст,
кореспондент газети «Атомник
України» (2008—2009 роки)**

ГОЛОВНИЙ КРИТЕРІЙ — ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

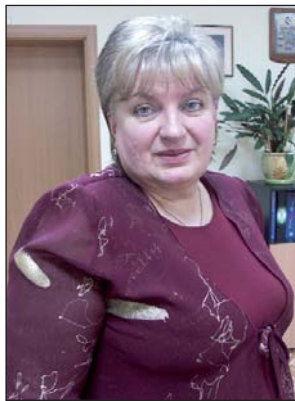
Помощь атомщиков проверена временем и подкреплена результатом

Нынешней осенью в рамках плановой поездки по Запорожской области председатель областной государственной администрации Борис Петров побывал в городе Энергодаре, где посетил специализированную медико-санитарную часть №1 Минздрава Украины. Здесь руководитель области встретился с коллективом медучреждения, обсудил его неотложные потребности и в торжественной обстановке вручил сертификат на медицинское оборудование на сумму свыше 600 тысяч гривен.

Кроме того, глава облгосадминистрации провел совещание с руководителями градообразующих предприятий города — Запорожской АЭС и Запорожской ТЭС, а также с представителями органов местного самоуправления Энергодара, на котором обсудил актуальные вопросы социально-экономического развития территории.

— Понимая трудности, с которыми сталкиваются работники медицинской отрасли ежедневно, хочу заверить, что в Запорожской области работают лучшие специалисты, энтузиасты своего дела, —

отметил на встрече с руководством и медперсоналом Энергодарской СМСЧ №1 Борис Петров. — Ваш город — это энергетический центр Запорожского региона, и оснащение современным оборудованием единственного медучреждения города — это приоритетная задача для исполнительной власти всех уровней. Он подчеркнул, что финансирование медицинской отрасли должно быть системным, и в областном бюджете уже предусмотрены на это соответствующие средства. Борис Петров сделал особый акцент на том, чтобы

решать проблемы здравоохранения совместными усилиями — за счет бюджетных средств, при поддержке органов местного самоуправления и при реальной помощи со стороны градообразующих предприятий, а также используя благотворительный ресурс.

Руководитель области убежден в необходимости создания региональных ме-

дицинских центров, оснащенных самым необходимым лечебно-профилактическим и диагностическим оборудованием. Такие центры должны оказывать медицинские услуги не только жителям данной территории, но и жителям близлежащих населенных пунктов. И таким региональным медицинским центром, по мнению губернатора, может и должна стать энергодарская медсанчасть №1.

Начальник СМСЧ №1 Людмила Кульпина, поблагодарив Бориса Петрова за внимание к г. Энергодару и личное участие в решении проблем здравоохранения города, отметила, что за 35 лет существования медсанчасти ее впервые посещает председатель облгосадминистрации, и при этом делает медикам очень дорогие подарки. На выделенную сумму медсанчасть приобрела оборудование для работы с больными сахарным диабетом (самое ценное — это приборы для определения уровня глюкозы в крови); кислородные подушки и современное оборудование для реанимационного отделения, оборудование для перинатальной диагностики. Все это поможет улучшить обслуживание пациентов медсанчасти и облегчит работу медицинского персонала.

Людмила Кульпина особо отметила вклад, который вносят в развитие

здравоохранения Энергодара градо- и бюджетобразующие предприятия и, прежде всего, — ОП «Запорожская АЭС» ГП НАЭК «Энергоатом», а также органы местного самоуправления.

За то время, когда СМСЧ №1 входила в структуру ГП НАЭК «Энергоатом», в медсанчасти был выполнен большой объем ремонтных работ, приобретено дорогостоящее оборудование для ведущих отделений стационара. И сегодня, несмотря на то, что медсанчасть финансируется из государственного бюджета, ГП НАЭК «Энергоатом» и его структурное подразделение — Запорожская атомная электростанция, а также Энерго-

дарский городской совет изыскивают возможности для оказания коллективу медсанчасти реальной помощи. Эта помощь, проверенная временем, и сегодня подкрепляется результатом. Так, в прошлом году ГП НАЭК «Энергоатом» выделил СМСЧ №1 в виде благотворительного взноса 100 тыс. грн. на приобретение вакцин и дезинфицирующих средств. В нынешнем году выделена такая же сумма на приобретение кислородных концентраторов. Кроме того, при корректировке бюджета на текущий год городской совет нашел возможность выделить СМСЧ №1 345 тысяч гривен на приобретение современного медицинского оборудования, в том числе для профилактики туберкулеза.

Антон ПОСПЕЛОВ
Фото Николая ВАРЧИНОГО
и Людмилы ГАПЮК

Дорогие коллеги, друзья!

Нам особенно приятно поздравить «Атомник України» с его первым 10-летием! Ваша газета родилась в сложное для страны и для атомной энергетики время и стала своеобразным объединяющим символом, рупором Профессионального союза работников отечественной ядерной отрасли. Она не только пишет о событиях, но и формирует мировоззрение, воспитывает чувство гордости у атомщиков за свой труд, результаты которого имеют огромную ценность как для каждого жителя нашей страны, так и для процветания экономики Украины в целом.

С удовольствием находим на страницах «Атомника» информацию о Запорожской атомной электростанции, о работе коллег на других украинских АЭС, о жизни городов-спутников атомных электростанций.

Желаем вашему маленькому, но дружному коллективу творческого вдохновения, профессиональной неуспокоенности и преданности делу.

Счастья всем вам, здоровья и благополучия.

Газета «Энергия» Запорожской АЭС

В отделениях СМСЧ №1

Главному редактору «Атомника України» Петриченку Миколі Васильовичу і всім працівникам редакції!

Шановні атомосписці, творці «Атомника України»!

Щиро вітаю усіх вас з десятиліттям виходу газети «Атомник України», видання, в якому матеріали не тільки для працівників атомної промисловості та членів профспілки, а й набагато ширшого кола читачів. Знаю багатьох, хто не пов'язаний з атомною енергетикою та промисловістю, а газету передплачує і читає регулярно. Це найкраще свідчення вправності невеличкого редакційного колективу в актуальності вміщуваних матеріалів.

«Атомник України» — консультант і порадник жителів території зони впливу Чорнобильської АЕС, ліквідаторів аварії на Чорнобильській атомній станції, постійно висвітлює актуальні питання пенсійного забезпечення, соціального страхування. Із шпальт не сходять колдоговір на тему і тема соціального діалогу. В газеті часто виступають профспілкові активісти, керівники підприємств, організатори виробничих процесів. Цікаво й дохідливо газета розповідає про проблеми атомної енергетики у світі та в Україні.

Таким виданням може писатися Профспілка працівників атомної енергетики та промисловості України, Центральний комітет якої заснував газету. Упевнено скажу, що «Атомник України» — найкраща й найзмістовніша газета серед галузевих профспілкових видань.

Нехай: не тупляться пера журналістів; не згасає їхній творчий запал; зростає кількість шанувальників — передплатників видання; не переводяться автори цікавих матеріалів.

Міцного здоров'я і всіляких приємностей у житті та праці!

Петро ШВЕЦЬ,
активний читач і дописувач,
ветеран профспілкового руху, журналіст

СОЦІАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю ГАЗЕТИ НА ПРОХАННЯ ЧИТАЧІВ

Зобов'язання держави залишаються в силі

Про заморожені заощадження громадян України упродовж періоду незалежності України ухвалена не одна постановка. Повернуто крихти. Коли можна сподіватися на використання громадянами покладених на зберігання коштів? У якому стані вирішення питання повернення заощаджень? Чи існує реєстр вкладників, яким держава заборгувала? Скільки їх і яка сума потрібна для повного розрахунку? Чи можливо встановлення певних черг на повернення заощаджень, адже переважна більшість вкладників — люди похилого віку? Ситуація із заощадженнями — прикрий факт. Що потрібно робити, аби якомога швидше повернути заощадження всім, кому держава заборгувала?

На ці запитання читачів газети із Южноукраїнська, Смоліна, Кіровограда й інших міст відповів голова підкомітету з питань соціального захисту та соціальних гарантій, рівня життя і повернення заощаджень Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці Олександр Миколайович СТОЯН.

— Справді, за останні роки різними гілками влади вживалися заходи з пошуку механізмів вирішення питання повернення громадянам України знецінених грошових заощаджень. У парламентському Комітеті з питань соціальної політики та праці питання повернення заощаджень перебувають під постійним контролем, адже вони мають важливе значення у розв'язанні економічних проблем громадян України, особливо людей похилого віку, яких серед колишніх вкладників більшість. Але з цього питання є Комітет Верховної Ради з питань фінансів та банківської діяльності.

Вивчення питання можливості проведення компенсаційних виплат свідчить, що проблема повернення заощаджень полягає не так у пошуку механізмів компенсації, як у визначенні реальних джерел цих виплат, обсяг яких поступово зростає. Вочевидь, що вдосконалення потребує не стільки законодавство, як реальне фінансове забезпечення.

В останні роки різними гілками влади вживалися заходи з пошуку механізмів розв'язання проблеми. Зокрема, народні депутати розробили більше сорока законів з питань пов'язаних із поверненням заощаджень. Усі вони детально обговорювалися, до них вносилося багато зауважень. Однак, основною причиною відхилення законопроектів було те, що в них пропонувалося запровадження

системи безготівкових розрахунків та здійснення грошової емісії, тоді як можливі джерела фінансування були відсутні.

У процесі вивчення питання в парламенті зроблено важливі кроки. Так, статтю 4 Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» визначено зобов'язання держави перед громадянами України у сумі 131,96 млрд. грн., у тому числі грошових заощаджень 121,90 млрд. грн. Від моменту набуття чинності цього закону, з 1997 року по 1 січня 2010 року, виплачено коштів за знеціненими вкладками 10 млрд. 642 млн. грн.

Оскільки сума зобов'язань держави перед громадянами надто велика, а фінансові ресурси обмежені, то розраховуватися з вкладниками можливо лише поетапно і в межах коштів, які передбачаються в державних бюджетах України на відповідний рік. Цьогоріч на зазначені цілі передбачено Законом України «Про Державний бюджет на 2010 рік» 250 млн. грн.

Вдосконалюється і законодавчий процес, пов'язаний із поверненням заощаджень. Комітет з питань соціальної політики та праці підготував до розгляду в сесійній залі до повторного першого читання нову редакцію проекту закону «Про внесення змін до закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» (реєстраційний номер №1017-Д), що його ініціювали народні депутати Петро Симоненко, Петро Дибенко та інші. Під час його доопрацювання враховано зауваження та пропозиції народних депутатів України, Головного науково-експертного управління апарату Верховної Ради України, міністерств, банківських установ, Фонду держмайна України щодо джерел фінансування та форм компенсації громадянам втрачених грошових заощаджень, інвентаризації вкладів та договорів страхування.

У проекті запропоновано залишити чинною норму, якою передбачається за згодою вкладників проводити компенсацію за невикористаними грошовими вкладками шляхом безготівкових розрахунків з проіндексованих вкладів, передусім інвалідам 1-ї, 2-ї, 3-ї груп та пенсіонерам за оплати житлово-комунальних послуг, електроенергії, придбання ліків, лікування, придбання автомобілів. У травні цього року доопрацьований проект закону про внесення змін до Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян» розглянуто в Комітеті з питань соціальної політики та праці і рекомендовано Верховній Раді

прийняти його за основу. На жаль, його не було прийнято.

У червні 2010 року Кабінет Міністрів вніс до парламенту проект закону «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» за реєстром №6491, яким передбачається врегулювання на законодавчому рівні питання щодо фінансування Інформаційно-аналітичної системи «Реєстр вкладників заощаджень громадян» та створення Інформаційно-аналітичної системи «Реєстр страхувальників та застрахованих осіб». Цей законопроект найближчим часом розгляне Комітет з питань соціальної політики та праці. Йдеться про вдосконалення системи обліку та фінансування, їх функціонування. Реєстр вкладників започаткований ще в 2008 році з прийняттям Закону України «Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України», в якому статтю 6 передбачалося його створення. Однак ця стаття була чинною лише до грудня 2008 року.

За інформацією ВАТ «Державний ощадний банк України», до «Реєстру вкладників» внесено майже 13 млн. громадян. У 2008 році 6 млн. зареєстрованих громадян одержали по одній тисячі гривень.

Стосовно встановлення черги на повернення заощаджень за віком зазначу, що ще в жовтні 2001 року Конституційний Суд ухвалив рішення, що норма щодо виплати компенсації залежно від «віку вкладника» та інших обставин є неконституційною.

Ситуація з поверненням заощаджень є справді прикрий фактом для держави. Основна причина, повторюсь, економічна: відсутність фінансових можливостей. Кабінету Міністрів України варто вивчити можливість використання позабюджетних коштів, доцільність створення спеціального державного фонду компенсації заощаджень громадян, до якого б надходили кошти як з державного бюджету, так і позабюджетні. Нетрадиційними джерелами могли б стати відрахування від прибутків комерційних банків, податку на нерухоме майно фізичних та юридичних осіб, кошти від приватизації тощо.

Для запровадження дійового механізму погашення зобов'язань держави за знеціненими грошовими заощадженнями необхідно завершити інвентаризацію вкладів і створення повноцінних систем реєстрів вкладників, власників державних цінних паперів і страхувальників та застрахованих осіб.

Петро ВАСИЛЕНКО

АСПЕКТИ ПРОДОВЖЕННЯ ЖИТТЕВОГО ЦИКЛУ АЕС: ДУМКА НАУКОВЦІВ

ЯДЕРНА — СТРАТЕГИЧЕСКАЯ ЭНЕРГИЯ

Иван НЕКЛЮДОВ, академик-секретарь Отделения ядерной физики и энергетики Национальной академии наук Украины, генеральный директор ННЦ «Харьковский физико-технический институт» НАН Украины:

— Читаю «Атомник Украины» с первых номеров. Газета делает нужное и полезное для работников атомной отрасли дело. Мне особенно приятно отметить, что уделяется серьезное внимание научному сопровождению развития атомной энергетики в Украине, атомному международному сотрудничеству. Так держать! Успехов вам!

Михаил ЯСТРЕБЕНЕЦКИЙ, доктор технических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, начальник отдела анализа безопасности управляющих и информационных систем научно-технического центра ядерной и радиационной безопасности Госкомитета ядерного регулирования Украины:

— Думаю, газета интересна специалистам ядерной отрасли. Она глубоко и широко освещает проблемы ядерной радиационной безопасности АЭС.

Хотелось бы пожелать коллективу редакции больше внимания уделять вопросу продления ресурса эксплуатации украинских АЭС.

Татьяна РЫЖОВА, заместитель председателя профкома ННЦ ХФТИ:

— Я читаю газету с первого номера. «Атомник Украины» серьезное внимание уделяет профсоюзной жизни коллективов отрасли. Особенно хочу отметить, что газета поднимает вопросы становления профессионального роста молодых специалистов, пишет о семинарах, конкурсах, проводимых ЦК Атомпрофсоюза, в которых принимают участие и молодые ученые ННЦ ХФТИ.

Евгений СЕРГИЕНКО, член Национального союза журналистов Украины:

— Десять лет сотрудничаю с «Атомником Украины», мне, научному журналисту, особенно приятно отметить, что газета постоянно пишет о развитии атомной науки, о достижениях ученых ННЦ ХФТИ. Но не хлебом единым жив человек. Хотелось бы пожелать редакции больше внимания уделять духовному миру ученых-атомщиков, их увлечениям, тому, что в обиходе называют «лирикой».

Марина КАЗБАН, журналист, багаторічний дописувач «Атомника України»:

— Вельмишановні Микола Васильовичу, Людмилу Яківно та весь ваш славний колектив! Від щирого серця вітаю «Атомник» з ювілеєм та гідним захопленням творчим шляхом!

Бажаю, щоб ваш мирний атом надалі згрівав душі й серця, а суспільство високо оцінило внесок «АУ» у розбудову держави, захист прав атомників, прогрес науки та техніки! Бажаю високих тиражів та зарплат! Міжнародних премій!

Проблема энергетической безопасности Украины в последние годы находится в центре внимания и органов государственной власти, и широкой общественности, в том числе научной. Шесть лет назад в Национальной академии наук Украины было создано новое подразделение — Отделение ядерной физики и энергетики. По мнению ученых, на фоне критического положения в традиционной энергетике из-за дефицита органического топлива, физического и морального старения оборудования тепловых и гидроэлектростанций, вредного воздействия их на окружающую природную среду ядерная энергетика работает стабильно и при соблюдении всех мер безопасности является самым дешевым и экологически чистым источником энергии.

В ряде стран она занимает доминирующее положение, вырабатывая свыше половины необходимой энергии. К таким государствам относятся и Украина. По производству электроэнергии на АЭС мы входим в восьмерку, а по вкладу в общий объем получаемой электроэнергии — в пятерку стран мира. В Украине принята программа развития ядерной энергетики и атомной промышленности до 2030 года.

О перспективах развития ядерной энергетики, задачах научного сопровождения отрасли мы попросили рассказать академика-секретаря Отделения ядерной физики и энергетики НАН Украины, генерального директора Национального научного центра «Харьковский физико-технический институт» НАНУ академика Ивана НЕКЛЮДОВА.

— **Иван Матвеевич, какие наиболее актуальные задачи стоят сегодня перед физиками-ядерщиками?**

— У двенадцати из 15 атомных реакторов, действующих в Украине, проектный срок эксплуатации истекает в следующем десятилетии. На строительство новых АЭС уйдет, как минимум, 10–12 лет, да и средств потребуется немало. Отсюда и вытекает наша стратегическая задача — продление сроков эксплуатации атомных реакторов. Возможность повышения ресурса безопасности АЭС коллективу ННЦ ХФТИ недавно удалось обосновать.

С начала 70-х годов XX века наш институт был в бывшем Союзе ведущей организацией по проблеме «Физика радиационных повреждений и радиационное материаловедение». Фундаментальные и прикладные исследования в этой области продолжаются и сейчас. У нас есть необходимая исследовательская база, разработана теория ускоренных имитационных исследований и испытаний материалов. Многолетняя практика подтверждает, что имитационные испытания на ускорителях — наиболее информативный метод при отборе материалов для ресурсных испытаний в действующих реакторах.

В последнее время важные результаты получили ученые научно-технического комплекса «Ядерный топливный цикл». Здесь проведены исследования ядерных топливных и поглощающих материалов, разработаны конструкции теплоделяющих сборок, а также технологии их изготовления и обеспечения безопасности эксплуатации элементов ядерного топлива на всем пути их жизненного цикла. Не лишним будет заметить: разработки харьковских ученых признаны и высоко оценены в мире. Скажем, проблема продления ресурса АЭС — не только украинская, но и всемирная. В США, например, много старых реакторов, срок эксплуатации которых подходит к концу. Чтобы решить, как продлить этот срок, нужно, как минимум, пять лет. Вот где немалым опытом харьковчан. Ведь надо не только предложить метод, разработать технологию, но и создать нормативные документы, согласовать их с МАГАТЭ.

У нас, в Украине, к счастью, есть небольшой резерв времени, наши реакторы моложе американских. Но если мы в ближайшее время не сделаем радикальных шагов в этом направлении, то, начиная с 2011 года, большинство реакторов

придется остановить и до 2025 года у нас останутся только два новых — на Ривненской и Хмельницкой АЭС.

— **Не слишком ли пессимистичный прогноз?**

— Надо смотреть на вещи трезво. Знаю, что некоторые горячие головы, «зеленые», например, предлагают немедленно закрыть все АЭС и перейти на так называемые альтернативные источники энергии, но я их точку зрения не разделяю. Во-первых, солнечная и ветроэнергетика, другие «альтернативы» вместе взятые, дают только 3–4 процента всей электроэнергии. Развивать их, конечно, нужно, но для решения локальных задач, скажем, освещения небольшого поселка, отопления нескольких домов. В Голландии, к примеру, я видел ряд ветряков, но там, как правило, с моря постоянно дуют сильные ветры. К тому же, заметьте, сейчас голландцы уже обеспечены работой своих ветряков. Ученые-орнитологи отмечают гибель перелетных птиц вблизи этих источников энергии. А кто изучал, как влияют на организм человека и животных неслышимые волны, генерируемые ветряками?

Наши ТЭС, работающие на органическом топливе, выбрасывают углекислый газ, разрушающий озоновую оболочку планеты. Отсюда изменения климата Земли. Вспомним, наконец, о Киотском протоколе.

Самым большим источником энергии является наше Солнце. Но сейчас наука находится лишь на дальних подступах к этой проблеме, так что пока альтернативы атомной энергетики нет. Она ведь самая чистая. И при этом, подчеркну еще раз, должна быть абсолютно безопасной.

— **Да, но как этого достичь? Ведь уроки Чернобыля свидетельствуют: «мирный» атом не такой уж и смиренный: аварии на ядерных объектах, «радиационный след» в виде отработавшего ядерного топлива (ОЯТ), радиоактивных отходов (РАО)...**

— Отчасти вы правы. На украинских АЭС скопилось огромное количество ОЯТ и РАО. Сейчас мы вывозим их в Россию. Но как долго это будет продолжаться? Мы ведь вынуждены будем скоро забирать в Украину переработанное ядерное топливо. Украине нужно создавать собственную инфраструктуру по переработке ОЯТ и РАО наших АЭС. К первоочередным задачам в этом сфере можно отнести обеспечение безопасности и длительного хранения ОЯТ

реакторов РБМК Чернобыльской АЭС и реакторов ВВЭР-1000 на других станциях. Для этого необходимо построить хранилища «сухого» типа. Далее нужно разработать стратегии и технологии безопасного обращения с ОЯТ после завершения долгосрочного хранения, то есть стратегии обращения с отработанным ядерным топливом на этапе переработки и захоронения. С этой целью приняты решение о сооружении в зоне ЧАЭС «сухого» хранилища ОЯТ действующих АЭС и новых атомных энергоблоков. Особо следует подчеркнуть, что здесь будут захороняться ОЯТ и РАО только украинских АЭС, и наша страна не станет мировой ядерной свалкой, чего опасаются «зеленые».

А с уроками Чернобыля давайте разберемся. Еще Альберт Эйнштейн на заре прошлого века заметил, что расщепление атомного ядра может привести к большим бедам, если энергия атома попадет в руки бесчеловечных людей, авантюристов. Об этом же говорил и первый президент Украинской академии наук Владимир Иванович Вернадский. Словом, опасность ядерной реакции такая же, как и опасность спичек, ими ведь тоже можно поджечь все, что угодно.

Что касается чернобыльской трагедии, то в этом случае нельзя обвинять физику реакторов и науку в целом. Авария на ЧАЭС — яркий пример действия человеческого фактора, ибо в Чернобыле были нарушены строгие регламенты, проводились преступления, ничем не оправданные эксперименты. Реакторы, подобные чернобыльскому, работают на многих АЭС России, в частности на Курской, и аварий там нет. Надежны и реакторы ВВЭР-1000, установленные на действующих украинских АЭС.

А недавно в Киеве было подписано соглашение между Украиной и Канадой

о поставке нам хорошо зарекомендовавших себя реакторов «Канду» третьего поколения.

Вывод из сказанного можно сделать только один: атомная энергетика — отрасль наукоемкая, она нуждается в постоянной научной поддержке.

— **Какие приоритетные направления в работе по научно-техническому сопровождению атомной энергетики вы могли бы назвать наиболее перспективными?**

— Прежде всего, модернизация ядерных энергоблоков с целью повышения их безопасности, эффективности эксплуатации, продолжение исследований по научному обоснованию и управлению ресурсом службы дорабатывающих проектный срок энергоблоков АЭС, разработку и реализацию программ обращения с РАО и ОЯТ, выбор места для строительства объектов атомной энергетики нового поколения.

Особый интерес специалистов вызывает разработанный коллективом под руководством члена-корреспондента НАНУ И.М. Карнаухова проект установки «Источник нейтронов, основанный на подкритической сборке управляемой электронным ускорителем». Этот проект мы осуществляем в сотрудничестве с Аргонской национальной лабораторией США.

Ключевым моментом идей являются слова «основанные на подкритической сборке». Часто в бытовом обращении ее называют реактором с подкритической сборкой.

Реактор — это устройство, где происходит цепная реакция деления ядер урана-235 или в смеси с плутонием, а подкритическая сборка — устройство, где реакция происходит с участием внешних нейтронов, источником которых является ускоритель. Стоит его выключить — и реакция мгновенно прекращается. Так гарантируется полная безопасность. Подкритические сборки уже сейчас используются в мире при хранении и перевозке ядерных материалов, а также при глубокой остановке реакторов.

— **Но, Иван Матвеевич, что же тогда вызывает резкие протесты экологической группы «Печенеги», направившей письма президенту США, руководителем нашего государства, в ад-**

рес ряда международных организаций?

— Их полная некомпетентность в данной проблеме. Они действуют по принципу: «Слышали звон, да не знаем, где он».

Думаю, не лишним будет подчеркнуть, сейчас речь идет о проекте, а не уже построенной установке. Мы должны еще пройти сложную процедуру согласований.

В соответствии с Законом Украины об использовании ядерной энергии и радиационной безопасности разработке предшествует «Заявление о намерении», затем предстоит гражданские слушания, проект, комплексная экспертиза проекта, Постановление Кабинета Министров Украины о сооружении установки и получении лицензии Государственного комитета ядерного регулирования Украины на сооружение и ввод в эксплуатацию установки. Это далеко не полный перечень шагов разработчика по реализации своих исследований.

Кроме того, мы должны согласовать в Харьковском горисполкоме вопрос о выделении земельного участка под строительство. Будут также проведены общественные слушания по данной проблеме.

Мы убеждены: будущее ядерной энергетики за установками с подкритической сборкой. А чтобы успешно преодолеть трудности, стоящие на пути развития этой отрасли, на наш взгляд, нужна серьезная структурная перестройка научной деятельности в сфере атомной энергетики. Я имею в виду создание собственной инфраструктуры — института головных организаций, которые могли бы возглавить разработку крупных проектов, привлекая, естественно, другие учреждения в качестве подрядчиков.

Наш ННЦ ХФТИ, например, имеет солидную базу в области ядерных установок, ядерно-топливного цикла, радиационного материаловедения. Другие институты, входящие в состав Отделения ядерной физики и энергетики НАНУ, также могли бы стать головами в своих приоритетных направлениях.

Работы хватит всем. Ведь, по прогнозам специалистов, к 2030 году доля АЭС в общем объеме производства электроэнергии возрастет до 63 процентов. Об этом не стоит забывать.

Беседу вел Евгений СЕРГИЕНКО

АТОМНІ КАДРИ — ВИРШАЛЬНИЙ РЕСУРС «МОЛОДОСТІ» ЕНЕРГОБЛОКІВ

Безопасность — составляющая системы управления АЭС

Состоявшаяся в Харькове четвертая международная научно-техническая конференция «Информационные и управляющие системы АЭС: аспекты безопасности», организованная Государственным комитетом ядерного регулирования Украины, ГП НАЭК «Энергоатом» и Украинским ядерным обществом, вызвала большой интерес специалистов. На нее представили свои доклады не только украинские ученые, но и коллеги из Великобритании, Германии, Болгарии, России. Тематика этих сообщений особенно актуальна сейчас, когда истекает проектные сроки эксплуатации энергоблоков украинских АЭС.

На пленарных и секционных заседаниях участники конференции обсудили важные вопросы дальнейшего совершенствования информационных и управляющих систем, уделив первостепенное внимание их автоматизации.

— Нет нужды доказывать, как необходима автоматика на атомных станциях. Ведь она служит предотвращению нарушений, сбоев, аварий, которые могут произойти на АЭС. С другой стороны — автоматика сама может стать причиной нештатных ситуаций

на станциях, — говорит доктор технических наук, профессор, начальник отдела анализа безопасности АЭС научно-технического центра ядерной и радиационной безопасности Госкомитета ядерного регулирования Украины Михаил Ястребенецкий. — По международным данным, примерно 20% всех нарушений в работе АЭС происходит по вине автоматики.

В принципе, сейчас много делается на украинских АЭС по повышению безопасности автоматики. НАЭК «Энергоатом» вкладывает большие деньги в модернизацию систем автоматики, в частности на тех блоках, где нужно было решать проблему продления ресурса, в первую очередь на двух блоках Ривненской АЭС.

Следующее направление в работе — это автоматизация информационных и управляющих систем на блоках, которые должны строиться в ближайшем будущем.

Одной из острейших проблем, активно обсуждавшихся на конференции, стала подготовка кадров для атомной отрасли. Здесь накопилось немало нерешенных вопросов и было бы полезно, если бы «Атомник Украины» взял это направление под свой контроль.

«АТОМНИК УКРАЇНИ»: 2000–2010 РОКИ — РАЗОМ ЗА ПРАВА ТА ГІДНІСТЬ СПІВСПІЛЧАН

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Фактично всі дії, соціальні акції, важливі внутрішньоспількові заходи і події у житті Атомпрофспілки, ЦК і його Президії, організаційних профланок відображалися на сторінках часопису.

Сьогодні за складних і неоднозначних кризових явищ в економіці Профспілка застосовує всі можливості у форматі соціального партнерства, вживає заходів з недопущення скасування чинних пільг і гарантій працівників, надає потрібну правову допомогу спільчаним у захисті їхніх інтересів у різних структурах влади та судових інстанціях, а головне, принципово обстоює своєчасну виплату і гідну зарплату працюючим. Про зусилля і позицію Профспілки з вирішення таких актуальних питань газета систематично публікує аналітичного змісту інтерв'ю Голови Атомпрофспілки Валерія Матова, практично від початку його каденції, з лютого 2005 року, що вже стало характерною ознакою «Атомника України». Взагалі, хотілося б зазначити, що робота редакції в усіх її реаліях можлива тільки за умови уваги і підтримки від перших осіб Атомпрофспілки та активної взаємодії з лідерами первинних профорганізацій, працівниками інфоцентрів діючих АЕС, ЧАЕС, ДП «СхідГЗК» та ДП НАЕК «Енергоатом». Завжди знаходять час для газети, дописів і тематичних порад працівники апарату Профспілки Надія Кручинська, Леся Семеняка, Юрій Колесов. Користуючись нагодою, хочемо подякувати усім за партнерську співпрацю з газетою і привітати з річницею «Атомника України».

Щодо газети вміщує матеріали про виробничо-господарське, економічне і соціальне життя відокремлених підрозділів ДП НАЕК «Енергоатом», аспекти подальшого розвитку Компанії, регулярно інформує про роботу у цій площині підприємств атомної промисловості, інших галузей діяльності, що є у сфері впливу Профспілки.

Працівники газети тривалий час виконують організаторську роль у проведенні творчих конкурсів, з ініціативи Атомпрофспілки спільно з редакцією, на краще висвітлення в «Атомнику України» засобами текстової і фотоінформації роботи профорганізацій, їхніх лідерів і профактивістів.

Дуже важливими для зміцнення живого зв'язку редакції з авторами і читачами стали виїзні акції «Дні газети «Атомник України» у первинних профспілкових організаціях». Такі робочі журналістські поїздки, запроваджені Атомпрофспілкою спільно з редакцією, сприяли встановленню нових творчих контактів, інформаційно-тематичному наповненню газети і, що важливо, більш оперативному її розповсюдженню на місцях. Зокрема, на прикладі Южноукраїнської об'єднаної організації профспілки на чолі з неупередженим добротворцем Володимиром Лещотним, де давно практикують через місцевих поштарів доставку щотижневика за домашньою адресою співспілчан. Дякуємо щиро!

Довіра читачів до газети простежується на всіх етапах її існування. Традиційно на читацькі звернення друкуються відповідні роз'яснення і коментарі фахівців Профспілки. Газета постійно вміщує офіційні відповіді на проблемні публікації представників міністерств і відомств, сторони працедавців.

Публічний діалог, що регулярно веде редакція, — найкраща можливість для спільчан поставити свої проблемні питання газеті і бути певними, що їх не залишать без відповіді.

Від дня народження і досі газета спирається на численних співавторів, здебільшого спільчан, які достеменно відомі читачам своїми актуальними матеріалами. Ще раз заслужено нагадаємо імена — Віктора Гусарова, Юлії Ткачук, Євгена Сергієнка, Лідії Шмирко, Євгена Сушка, Олександра Шустерука, Миколи Меркушева, Петра Швеця, Наталки Козлової, Людмили Любивої, Майї Руденко, Лариси Сакової, Ірини Емельяненко, Юлії Шайди, Олени Бондаренко, Оксани Загусті, Марини Казбан, Віктора Капусти, Тетяни Макляк та Анатолія Росовського (обоє уже покійні), Зої Ліхтінкової, Василя Кісільова, Людмила Станченко, Михайла Степаняна, Валерія Валуєва, Миколи Кулагіна, Надії Тимофійченко, Миколи Хрінка, Наталії Цушко, Анатолія Шевченка.

Десятки дописувачів і друзів газети — людей з неспокоїними і чуйними серцями згуртував «Атомник України» в останні роки. Це — Володимир Давидов, Олена Боровкова, Тетяна Коровайчук, Олександр Купний, Галина Медвинська, Оксана Місюкевич, Ірина Овдєнко, Валерій Шендрик, Богдан Фединчук, Іванна Ковб, Володимир Циганенко, Галина Шабардіна.

Чітка й злагоджена робота редакційно-інформаційного й видавничого «конвеєра» неможлива власне без колективу щотижневика. Впродовж цих років — це було 4–5 осіб. Наш святий обов'язок назвати тих, хто стояв біля джерел газети, наповнював її правдивим і небайдужим словом. Сьогодні з вдячністю згадуємо мобільного розвідника кількісної і змістовної інформації, вимогливо-творчого і самовідданого кореспондента Павла Пруднікова. Він добре прислухався редакції як телеоператор і виробник кількох профспілкових фільмів, а також був незамінним фахівцем при комп'ютерному облаштуванні редакції. Але так сталося, що «Атомник України» став «кузницею» профкадрів. Нині Павло Прудніков — заступник Голови Атомпрофспілки, щирий куратор-піклувальник про редакційний колектив. Лілія Соколова — також кореспондент-першопроходець газети, з широким колом творчих інтересів, тривалий час сумлінно пропрацювала в «Атомнику України», а нині — провідний співробітник медіа-центру Федерації професійних спілок України. У гарячий період становлення поповнивши колектив газети Людмила Гап'юк — заступник головного редактора і водночас відповідальний секретар. Так працює вона дотепер — за двох, справді невтомна і відповідальна, і завжди налаштована у «дорогу за кількома рядками у газету». Рік за контрактом обіймав кореспондентську посаду невгамовний і результативний журналіст-письменник Олексій Микитенко. Старожил редакції від дня заснування, наймолодша за віком, Ганна Пруднікова стала неперевершеним оператором-верстальником електронного набору, скрупульозним майстром складання зовнішньої «мозаїки» газетних полос, виготовлення на їх основі якісних поліграфічних фотоформ.

Газета — це щотижневий інформаційний матеріалізований продукт, тож без бухгалтерії не обійтися. Попервах розбудувала цю важливу ділянку роботи Олена Желудкова, нині працівник апарату Профспілки, яка невдовзі передала свої повноваження професіоналу обліково-фінансової справи Людмили Розці. Наталя Кравченко — позаштатний коректор-літредактор газети, слово «позаштатний» стерли роки її добросовісної і довірливої праці — у редакції вона давно рідна людина.

Колектив газети, відзначаючи її перше десятиріччя, засвідчує свою готовність якомога повніше висвітлювати роботу Атомпрофспілки, її дії і позицію у розв'язанні життєво важливих проблем спільчан, особливо за нинішніх соціально-економічних реформ і суспільних перетворень.

З нагоди ювілею спільчанського друкованого часопису дозволяйте від широкого серця побажати «братям по перу», усім, хто вболіває за долю газети, передплуче і читає її, повної чаші щастя і здоров'я, невичерпної енергії і добра, впевненості у своїх силах, єдності і професійної солідарності у досягненні спільних завдань і мети.

Будьмо разом!

Микола Петриченко,
головний редактор газети «Атомник України»

Редакції газети «Атомник України» Шановний Микола Васильовичу!

Вітаємо Вас і Ваш творчий колектив з першим десятиріччям ювілеєм газети!

Сама назва видання говорить за його приналежність до енергетичної галузі, адже головними читачами газети є жителі атомних містечок, люди, що обрали професію енергетика.

Неоціненний Ваш внесок у розбудову інформаційного простору. Завдяки журналістській праці, численним кореспондентам-дописувачам люди дізнаються

про найрізноманітніші події, новини провідної галузі України.

Нехай багатий фаховий досвід допомагає Вам у творчій діяльності, і обов'язково збуваються усі Ваші мрії і задуми!

З повагою

**міський голова Славутича,
президент ВГО «Клуб мерів»,
член постійного комітету Конгресу
місцевих та регіональних
влад Європи**
Володимир УДОВИЧЕНКО

АТОМНЕ МІСТО: СУЧАСНА ІДЕОЛОГІЯ РОЗВИТКУ

Місто білого янгола — у майбутнє разом з молоддю

Володимир Удовиченко «при владі» 20 років. А відтак намагається бути успішним сам і забезпечити процвітання населеного пункту. Всі заклади і підприємства досі працюють і не тільки на Україні. «Атомремонтсервіс» — на закордон.

Кожен мешканець Славутича відчуває піклування влади про нього в особі міського голови, адже багато Володимир Петрович знає особисто. Кажуть, місцева молодь його просто обожнює і захоплюється ним. Він для них взірць успішної сучасної людини.

— **Володимире Петровичу, після оглядової екскурсії містом мені здалося, що таким має бути комунізм. Невже вам вдалося його побудувати автономно?**

— Славутич — місто білого янгола, так лагідно називають його всі, хто хоч раз тут побував. Це тому, що всі адміністративні будівлі — білого кольору. Мабуть, ви романтик і вам здалося, що все у нас казкове. Ні, ми живемо і працюємо в реальному часі з усіма його викликами. А модель самоврядування Славутича — сучасний капіталізм, соціально орієнтований на ринкові відносини.

— **У чому ж полягає секрет вашого успіху?**

— З мого досвіду, завжди повинна бути ініціатива у будь-якій сфері діяльності. До всього особисто приступаю творчо. Щоб був успішний результат, не варто забувати про натхненну працю. З неба ману небесну в Славутичі ніхто не силіє. У моїх наукових працях формула успіху має філософську категорію. Життя жорстоке і жорстке. Складається зі злетів і падінь. Щоб бути успішним, слід на один раз більше піднятися, ніж упастися. Така боротьба у кожного із нас триває все життя, аж до скону.

— **На вашу думку, Володимире Петровичу, які риси, окрім професіоналізму, притаманні успішній людині?**

— За моїми мірками, рис десять, як заповиді Господні. Перша, і головна, для мене як керівника має бути людяність. Варто розуміти чужий біль. Потім йдуть відповідальність і компетентність. Помітили, що професіоналізм тільки на четвертому місці у моєму кодексі. Важливо, щоб «супутником» був життєвий талант. А далі: мистецтво йти на компроміс, чесність, порядність. Остання вимога, яку я ставлю перед особою, що претендує на співпрацю в моїй команді, — це сімейність. Погодьтеся, що успішна людина успішна скрізь і в усьому, у родині особливо. Гарні стосунки у сімейному колі, піклування про близьких людей сприяють вихованню майбутнього покоління успішним.

— **Пане Володимире, в якій країні хочете, щоб жили ваші рідні, зокрема діти і внуки?**

— Уся моя родина живе в Україні і, сподіваюся, тут і залишиться. Одна мама мешкає в столиці, а друга — у містечку Вишневому під Києвом. Син з невісткою та онуком Ігорьочком та донь-

ка-студентка живуть у Славутичі. Вельми самостійні молоді люди. Діти ніколи не «лякали» вчителів батьком, наполегливо торували кожен свою життєву стежку. Я пишаюся ними, вони частенько приємно мене дивують. Тридцятилітній син займається електронним самоврядуванням. Це місцева новинка — громада звертається до влади по допо-

особливої економічної зони. Подейкують, що більше третини міста — це діти. І недарма працює програма ЮНІСЕФ «Славутич — територія, сприятлива для дитини».

У місті Славутича місцевої молоді більше восьми тисяч. Навіть середній вік мешканців — 32 роки. І щороку в місті народжується понад 220 малюків. Це на 24,5 тисячі населення. За словами міського голови Славутича Володимира Удовиченка, для кожної молодої особи є перспектива розвиватися і бути самодостатньою людиною. Функціонують усі ланки шкіль: від загальноосвітньої до вищої (працюють філії КПІ та Чернігівського економічного університету). Безробіття

Славутич у долі Івана СІВЕРА

Днями голова Ради ветеранів Великої Вітчизняної війни Славутича Іван Афанасійович Сівер відсвяткував 80-річний ювілей. З цією славною датою його привітали рідні, друзі, члени організації. Теплі слова адресував ювіляру і міський голова Володимир Удовиченко.

Згадуючи пережите, Іван Афанасійович полинув думками на свою малу Батьківщину — Луганську область, село Меловатка Сватівського району, де він народився, і де пройшло його повне дитинство.

Коли розпочалася Велика Вітчизняна війна, йому виповнилося лише 11 років, і тому в пам'яті назавжди залишилося холодне і голодне дитинство, як і в більшості підлітків-ровесників. Не вистачало книг, не було на чому писати, холод і голод пронизували кожну життєву клітинку. Йому нічого не залишалося, як покинути навчання в школі і йти працювати в колгосп. З часом добрі люди допитливого і не по роках серйозного підлітка повернули до навчання, дали добру пораду закінчити школу і вступити до гірничого технікуму. Так він і зробив. Закінчив Лисичанський технікум за спеціальністю «Гірська електромеханіка», працював шах-

могу електронного зв'язку. Славутич — найкраще місто для формування молодого покоління загальної і розвитку особистості зокрема. Я це всім кажу, бо знаю. Київ, на мою думку, — для заробляння грошей. У такому мегаполісі людина губиться. І ще, ми прагнемо до Європейського Союзу. Так, в інших країнах є чого почититися щодо самоврядування. Але жити варто на своїй землі, а в Париж їздити на відпочинок.

До речі, місто Славутич територіально розташоване в Чернігівській області, хоча підпорядковується Києву. Його називають останнім пам'ятником СРСР. Будували «чорнобильську оазу» архітектори і будівельники восьми союзних республік для працівників атомної електростанції. Територія забудови — 7,5 квадратного кілометра. На в'їзді до міста

тарем, але ніколи не покидала його мрія — стати кадровим військовим. І його бажання здійснилося. Він вступив до Житомирського військового училища і досконало опанував військово-повітряні сили. Після закінчення навчання в 1954 році отримав направлення до Ленінграда, куди й прибув на службу разом з молодю дружиною Ніною, в яку закохався ще курсантом. На його очах і за його активної участі вдосконалювалася ракетна техніка військово-повітряних сил колишнього Союзу. Доля його водила по різних військових частинах — Зеленогорську, Москві, Байконурі, Дніпропетровську. Військовій службі віддав ювіляр 28 років. Назавжди в пам'яті залишилася перша зустріч із казахстанським степом. У час його прибуття у чергову військову частину весь степ квітнув тюльпанами.

А після демобілізації близько двох десятиліть працював у спецчастині тресту «Дніпротрансбуд» м. Дніпропетровська, де так знадобилися його знання і військовий фаховий досвід.

У 1995 році запросила молодша донька Ірина своїх батьків Івана Афанасійовича і Ніну Савелівну на постійне проживання до Славутича.

57 років прожили вони у шлюбі, виростили двох дочок, трьох онуків. І дуже жалкує ветеран, що сьогодні вже немає поруч з ним його дружини. Не так давно вона відійшла у вічність.

Іван Афанасійович робить великий внесок у розвиток ветеранського руху, пропаганду історичних і бойових традицій українського народу, його Збройних сил. Має заслужений авторитет серед колег та широкої громадськості. Часто організовує зустрічі ветеранів з школярами. Такі заходи мають важливе значення як складова військово-патріотичного виховання підрастаючого покоління, формування у них поважного ставлення до людей похилого віку, ветеранів. Побажаємо нашому ювіляру бадьорості духу, здоров'я міцного, довголіття активного, творчого, сонячного.

Людмила ЛЮБИВА

серед дорослого населення становить лише 2%. Це нормальна світова практика і приклад для підрастаючого покоління. Хоча серед молоді трапляються і наркомани, і алкоголіки, і злочинці. Для боротьби з такими явищами сформовані народні дружини. На обліку у відділі дитячої кімнати міліції перебуває семеро неповнолітніх. Міський голова особисто знає цих дітей, співпрацює з родинами. Щоб не було злочинності — це мрія Володимира Удовиченка, але ж вона, злочинність, продукт суспільних відносин. Нічого ідеального не буває. Головне для функціонування місцевого самоврядування, на думку Володимира Удовиченка, — високий рівень довіри населення до влади.

АЕС УКРАЇНИ: ОХОРОНА ПРИРОДНОГО І ЛЮДСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Екологи «южки» — первопроходці среди украинских и российских атомных электростанций

Недавно отдел охраны окружающей среды ОП «Южно-Украинская АЭС» отметил свою 20-ю годовщину. Эта дата стала особым поводом для того, чтобы рассказать на страницах газеты о кропотливой и, подчас, непростой работе этого коллектива, ведущего непрерывное наблюдение за всеми экологическими параметрами.

Отдел создан в 1990 году «для усиления контроля за выбросами и сбросами в окружающую среду, создания мониторинга промплощадки АЭС и прилегающей к ней 30-км зоны». В него тогда вошли: группа охраны окружающей среды, аналогичная группа отдела труда и техники безопасности, озерная гидрометеостанция и лаборатория внешней дозиметрии.

Первыми работниками отдела стали химик Валентина Терещенко, гидрологи

новой задачей было стро- дить, актуально и оперативно следовать всем нормам и правилам украинского законодательства, изучать, внедрять и контролировать выполнение нормативных актов в подразделении атомной станции.

Буквально с первых дней образования отдела мы включились в работу по получению разрешения на «продувку» Ташлыкского пруда-охладителя. В 1993 году отдел стал главным участником химических ис-

ководательство не прописано. В результате пришлось принимать неординарные решения, но единственно верные, которые бы ни в коем случае не нарушали законодательные акты.

Наиболее ярким событием для отдела охраны окружающей среды стало и совершенствование методов контроля в эколого-химической лаборатории, расширение области ее аттестации. И здесь специалисты отдела стали первопроходцами среди украинских и российских атомных станций, организовали проведение инвентаризации экологических аспектов, а именно источников выбросов и сбросов в окружающую среду, образования и размеще-

ком водохранилище. Таким образом, снизились платежи предприятия за сбросы в реку Южный Буг.

Сегодня перед коллективом стоит острая задача: разработать и выпустить оценку воздействия на окружающую среду для реконструкции установки химической очистки (ХВО) химического цеха ОП ЮАЭС. Начальник отдела признается, что эта работа нелегкая, однако, благодаря научно-исследовательской работе, многолетним наблюдениям за окружающей средой отдел вновь доказывает, что Южно-Украинская атомная станция является экологически чистой предприятием. Не без гордости Наталия Ярмолюк отмечает, что «все экологические аспекты инвентаризованы и выписаны, показывая, что АЭС работает в строгом соответствии с экологическим законодательством Украины», которое в будущем станет в этом плане более жестким, а требования к предприятиям будут более высокими. Понятно, что эти действия стимулируют предприятия усовершенствовать свои технологии, реконструировать устаревшие системы для того, чтобы оказывать как можно менее негативное воздействие на окружающую среду. По мнению начальника ООС, ярким примером этого является реконструкция ХВО на

Южно-Украинской атомной станции, которая, безусловно, после внедрения новых технологий позволит снизить на порядок количество сбросов в окружающую среду и улучшить качество воды в Ташлыкском пруде-охладителе.

О ближайшем будущем Наталия Анатольевна говорит с интересом: ее коллективу предстоит получить сертификат системы управления окружающей средой на соответствие международным стандартам серии ISO:14000. Она уверена, что специалисты отдела очень ответственно — на благо будущего поколения. Как бы банально это ни звучало». Южно-Украинская атомная станция — одно из немногих промышленных предприятий, которые постоянно отслеживают свое влияние на окружающую среду. Специалисты отдела за год выполняют до 40 тысяч химических анализов качества водных объектов и выбросов в атмосферный воздух, около 17 тысяч гидрогеологических измерений поверхностных и подземных вод, почти 70 тысяч метеорологических исследований.

В соответствии с полученными данными, АЭС работает в рамках природоохранного законодательства, ее влияние на природу минимально. Согласно проведенному анализу, доля ЮАЭС в общем количестве предприятий Николаевской области, деятельность которых связана с выбросами в атмосферу, составляет всего 3%. Большая заслуга в этом, конечно, специалистов отдела охраны окружающей среды.

Наталия КАРТАШОВА
Фото автора
и А. ЗАПОЛЬСКОГО

Лариса ЧЕВЬЮК

Петр Чевьюк и Анна Ганул, метеоролог Галина Емельяненко, руководитель группы и лаборатории экологического мониторинга Валентина Гридина. Возглавлял отдел в те годы Владимир Семенов. Позже в отдел пришли Татьяна Бандурко, Елена Чазова и нынешний руководитель отдела Наталия Ярмолюк. Это они стояли у истоков становления отдела. На их плечи легло создание экологического мониторинга, разработка функций, положений, должностных инструкций.

Сегодня в отделе трудятся 33 высококлассных специалиста. Он состоит из четырех групп: инженерной, гидрогеологической и метеорологических наблюдений, эколого-химической лаборатории. Две группы: гидрогеологии и метеорологии работают на озерной гидрометеорологической станции, место для которой в 1991 году с учетом местных гидрометеорологических условий окружающей среды и гидрологического режима Ташлыкского водоема-охладителя подбирали харьковский институт «Энергопроект».

Некоторые из сотрудников отдела, стоявшие у истоков его образования, сегодня уже ушли на заслуженный отдых, но до сих пор для своих коллег остаются главными помощниками и советчиками. По сей день в отделе работают бывшие первопроходцы: чета Чевьюк — Петр Юрьевич и Лариса Леонидовна, Анна Ганул, Галина Дидурик, Наталья Николаева и Наталия Ярмолюк.

— 20 лет для истории — миг, для нас — это, безусловно, большой отрезок времени. Мы учились работать сообща, решать сложные задачи. Первой стало получение в срочном порядке разрешения на спецводопользование, на размещение отходов, на выбросы в атмосферный воздух, — вспоминает начальник отдела охраны окружающей среды ОП ЮАЭС Наталия Ярмолюк. — В то время, как, впрочем, и сегодня, основ-

Наталия ЯРМОЛЮК и Александр ГЛАДКЕВИЧ

следования в комплексных испытаниях качества природных и продуктивных вод. В то время сотрудники отдела работали в две смены — каждые три часа отбирали пробы воды в реке Южный Буг и Ташлыкском водохранилище. Первый отбор производился в шесть утра, последний — в восемь часов вечера и до окончания суток мы оперативно проводили все химические исследования. Отчет предоставляли в областные надзорные органы, Министерство охраны окружающей среды. Кроме того, на месте нас контролировали пять независимых лабораторий. Коллектив с честью прошел это испытание и получил заслуженную высокую оценку своей работы.

В Николаевской области Южно-Украинская АЭС — предприятие, к которому предъявляются очень серьезные требования в отношении охраны окружающей среды. К тому же деятельность атомной станции находится под пристальным вниманием специалистов и жителей региона. Часто нам приходится работать с людьми, интересующимися работой ЮАЭС, рассказывать, показывать, объяснять и убеждать их в приверженности АЭС экологическим вопросам. В этом плане мы всегда открыты для диалога и готовы ответить на любые возникающие вопросы.

Продолжая вспоминать события 20-летней давности, Наталия Анатольевна говорит о трудностях, возникших у отдела при получении разрешения на спец-

следования в комплексных испытаниях качества природных и продуктивных вод. В то время сотрудники отдела работали в две смены — каждые три часа отбирали пробы воды в реке Южный Буг и Ташлыкском водохранилище. Первый отбор производился в шесть утра, последний — в восемь часов вечера и до окончания суток мы оперативно проводили все химические исследования. Отчет предоставляли в областные надзорные органы, Министерство охраны окружающей среды. Кроме того, на месте нас контролировали пять независимых лабораторий. Коллектив с честью прошел это испытание и получил заслуженную высокую оценку своей работы.

В Николаевской области Южно-Украинская АЭС — предприятие, к которому предъявляются очень серьезные требования в отношении охраны окружающей среды. К тому же деятельность атомной станции находится под пристальным вниманием специалистов и жителей региона. Часто нам приходится работать с людьми, интересующимися работой ЮАЭС, рассказывать, показывать, объяснять и убеждать их в приверженности АЭС экологическим вопросам. В этом плане мы всегда открыты для диалога и готовы ответить на любые возникающие вопросы.

Продолжая вспоминать события 20-летней давности, Наталия Анатольевна говорит о трудностях, возникших у отдела при получении разрешения на спец-

ЯДЕРНА ЕНЕРГІЯ — ЕНЕРГІЯ ЖИТТЯ

Атомні електростанції — порятунок для клімату

Як пише «Вашингтон пост», атомна енергія, яка тривалий час вважалася шкідливою для навколишнього середовища, може стати головною зброєю у боротьбі зі змінами клімату. Цікаво, але ця ідея все більше знаходить підтримку серед американських активістів-екологів, які колись проводили проти неї масштабні кампанії.

Від Китаю до Бразилії у цілому світі триває будівництво 53-х атомних електростанцій. А в таких країнах, як Польща або Індонезія, уперше ухвалено рішення звернутися до цього виду електроенергії.

У Сполучених Штатах від початку будівництва останньої «атомки» минуло вже 13 років. Адміністрація Барака Обами

— У ставку-охолоджувачі сьогодні нараховується більше двох десятків видів риб, — розповідає начальник дільниці біомеліорації гідротехнічного цеху ХАЕС Леонід Шиндер. Більшість із них нормально розмножується природним способом. А для товстолоба та білого амура наші природні умови для нересту не підходять, тому й доводиться їх розводити штучно. І про коропа не забуваємо. За рік у водойму ми випускаємо майже 400 тисяч штук мальків різної риби. Процес зариблення регламентується режимом рибгосподарської діяльності на водосховищі, розроблені на замовлення Хмельницької АЕС Інститутом рибного господарства Української академії аграрних наук. Ми змушені постійно контролювати чисельність риби, бо від цього залежать фізико-хімічні параметри води у ставку-охолоджувачі електростанції. А це, насамперед, запорука безпечної експлуатації важливого енергетичного об'єкта.

Кожен вид риб у водосховищі виконує суто свої функції. Принаймні білий амур добре поїдає водянню рослинність, яка може створити небажані проблеми під час експлуатації діючих енергоблоків, а товстолоб добре фільтрує воду: фітопланктон, який осідає в його зябрах, є основною поживою.

Кілька років тому на Хмельницькій АЕС експлуатаційні служби зіткнулися із проблемою забивання водоводів колоніями моллюсків дрейсени, яка

швидко почала розмножуватись у водосховищі. Спочатку спеціалісти розгубилися: «Як боротись із непроханою «гостою»? Довелося у помічники навіть залучити столичних науковців. А вони згодом зробили висновок, що для водойми дрейсена приносить значну користь, бо для формування черепашок із води забирає органічні сполуки і саме цим покращує її фізико-хімічні характеристики. А ще вчепні повідомили, що такі моллюски у несприятливих умовах просто не можуть розвиватись, отож водосховище електростанції має високі екологічні характеристики. Професор Олександр Протасов сказав, що моллюски переомогти не вдасться, доведеться з ними співіснувати і навчитися регулювати чисельність. Згодом були випробувані механічні методи очищення підводного каналу ХАЕС, а також, за порадою фахівців, на дільниці біомеліорації взялися вирощувати новий вид риб (як для наших країв) — чорного амура. Він має здатність поїдати дорослі особини дрейсени і робить це продуктивно. Щоб набрати у вазі один кілограм, чорному амуру потрібно з'їсти майже 80 кілограмів моллюсків, а більші рибини — 300–400 кілограмів за сезон. Нетішинські рибоводи планують досконалию опанувати методику штучного розведення чорного амура.

Олександр ШУСТЕРУК

Шановні колеги! Редакція газети «Енергія» ВП «Рівненська АЕС» щиро вітає вас з молодим ювілеєм. Приємно відзначити, що за 10 років «Атомник України» став не тільки впливовим, професійним виданням, а й справді народною газетою, яка завоювала популярність, визнання і любов у читачів.

Значною мірою завдяки вам — творчому, високопрофесійному й неспокойному колективу, сьогодні пишеться літопис атомної енергетики України. І кожен номер «АУ» — яскравий і вагомий внесок у цю важливу справу.

Приємно, що силою слова ви повсякчас утверджуєте добро, радієте успіхам трудових колективів, відображаєте проблеми, які хвилюють.

Гордимось, що разом з вами торуємо журналістську стежину, радіємо за вас.

Щиро зичимо ще вагоміших здобутків і невичерпного натхнення. А любов ваших вдячних читачів, визнання друзів і колег хай буде нагородою за високу майстерність, безмежний творчий потенціал.

З Днем народження, «Атомнику України!» Так тримати!

Лідія ШМИРКО

Шанувальники газети із Рівненської АЕС

Шановні працівники редакції газети «Атомник України»!

Профспілковий комітет ДНВП «Цирконій» від імені трудового колективу щиро вітає вас з 10-літнім ювілеєм газети. Це у Мінпаліверенерго 10-річчя — не ювілей, а у профспілки — це ювілей та ще й який! За 10 років ваша газета стала дійсно популярним в Україні періодичним виданням. Трудовий колектив вдячний вам за об'єктивне висвітлення проблем як підприємства, так і колективу. Бажаємо вам подальшої творчої наснаги, легкого пера, міцного здоров'я вам та вашим сім'ям.

В.Г. КІСІЛЬОВ,
голова профкому ДНВП «Цирконій»
м. Дніпродзержинськ

Уважаемые коллеги!

Примите самые теплые и искренние поздравления с первым юбилеем!

За 10 лет работы «Атомник Украины» стала уважаемой и читаемой газетой, причем среди людей разных возрастов и специальностей. Безусловно, все то, что ложится на бумагу, — это всего лишь печатные знаки, и лишь немногим известно, что за ними — большой труд людей. Людей харизматичных, честных, объективных, интеллектуальных, одним словом, настоящих профессионалов. Ваши статьи позволяют хорошо ориентироваться в вопросах, связанных с профсоюзным движением, работой предприятий атомной энергетики и промышленности Украины.

За прошедшее десятилетие вы добились серьезных успехов. Вместе с тем, это только начало. Уверены, что у «Атомника» впереди еще много десятилетий плодотворной работы. Желаем, чтобы ваш профессионализм с каждым годом только приумножался, а количество преданных вам читателей непременно увеличивалось! А еще — творческих вам успехов, реализуемых проектов и завораживающих идей!

С уважением
коллектив редакции газеты «Трудовая слава» Восточного горно-обогатительного комбината
г. Желтые Воды

СПІЛЧАНІ — ЕНТУЗІАСТИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Мама, тато і я — спортивна сім'я

Моя донька несподівано розшилася медалями і кубком, які зайняли надзвичайно почесне місце у її кімнаті. Вона охоче демонструє їх гостям і друзям, розповідаючи про походження цих відзнак. Звичайно, знають історію численні ляльки, яких Надійка «виховує» і навчає добрих манер, режиму дня тощо. Довелось знати з почесного місця кубок, який завойовано 18 років тому її старшим братом, і приєднати до цього річних нагород. Традиція триває.

БАТЬКИ, НЕ ПІДВЕДІТЬ!

Отже, розмова про відзнаки, які завоювати найпростіше і водночас дуже складно. Їх назви — повага, надія, любов. Коли любиш дитину, йдеш назустріч її бажанням. Зрештою, як і вона назустріч твоїм.

Цьогоріч з нагоди Дня фізкультурника в місті відбувся традиційний легкоатлетичний пробіг. На пропозицію голови спортивно-масової комісії профспілкового комітету ХАЕС С. Пенчука «труснути старовиною» наша сім'я відгукнулася без вагань. Семирічна донька зажадала бігти разом від самої прохідної станції. Правда, вже в районі стели з написом «Хмельницька АЕС» «бобик здох».

Благо, нас супроводжував автобус, за допомогою якого було скорочено шлях до стадіону майже наполовину. Зрештою, ми добили місцем до стадіону й отримали медалі. Скільки гордості було в дитячих очах!

Тому на пропозицію того ж таки С. Пенчука взяти участь у змаганнях «Мама, тато і я — спортивна сім'я», ми не могли не відгукнутися. З'ясувалося, що не могли цього не зробити начальник зміни турбінного цеху Юрій Гайдук з дружиною Наталією та донькою, тренер спорткомплексу Ігор Юхимець, якому асистували дружина Лілія і син, інструктор навчально-тренувального центру Сергій Танцюра, його дружина з двома дітьми.

Степан Пенчук підготував низку конкурсів, які ми мали виконати на швидкість або ж на час. Конкурувати на рівних із значно молодшими за віком Гайдюками, Юхимцями чи Танцюрами нам було проблематично. Але дитина схвильована благала: батьки, не підведіть.

Буду відвертим, ми ще не відійшли від пробігу, під час якого я потягнув м'яз. Та хіба на це будеш зважати, коли такий азарт!

Азарт був справжній. На диво, у нас було навіть перше місце у одно-

му з конкурсів, у решті змагальних дисциплін ми намагалися зробити все можливе, щоб мати вигляд як у кращі часи.

А БУЛО Ж КОЛИСЬ...

Вісімнадцять років тому так само несподівано нам запропонували взяти участь у обласних змаганнях «Мама, тато і я — спортивна сім'я». В Хмельницький ми з дружиною і сином Олексієм їхали, не сподіваючись на призові місця. І в першому конкурсі посідали восьмою позицію. Але від дисципліни до дисципліни додавали і додавали. Останній конкурс вирішував уже долю першого місця, яке зобов'язувало переможця готуватися до республіканських змагань. Це не входило в тодішні наші плани. Друга позиція, кубок і «срібна» медаль та численні призи стали тоді нам нагородою. Звичайно!

Хороший вік — десята річниця «А-У», «А-У» — ми кликали в ефір. І в світ явивсь різкий, баский, невпинний, міцний і ядерний часопис-богатыр. У нього сил на сотню літ польоту. Скерований Профспілкою, він мчить На галсах праці, на вітрах турботи, Скануючи думки, роки і мить. Достатньо знань і вмінь у капітана.

кубок отримав прописку на видному місці.

...Цього разу такими результатами ми не могли похвалитися, але й не пасли задніх. Так само запекло за перемогу боролися наші суперники. Сім'ї Гайдуків та Юхимець були спритнішими, а Гусарови та Танцюри прийшли до фіналу з однаковим результатом. Усі учасники виявилися «в призах», які за умовами змагань забезпечив спорткомплекс первинної профорганізації ВП ХАЕС. Звичайно, ми сфотографувалися на пам'ять, а потім із задоволенням чаювали з тортом і ділилися враженнями. З'ясувалося, що всі, хоч не водночас, здійснювали минулоріч сплав по Горині на човнах, що діти відвідують танцювальні гуртки і спортивні секції, що кожен з нас може гордитися своїми нащадками. І це, думається, найголовніший результат.

Віктор ГУСАРОВ
м. Нетішин Хмельницької обл.

Він прокладає шлях і відчуває драйв, Коли підписує «до друку» рухом вправним: Редактор Петриченко Миколай. Вітаємо! Здоров'я працівникам часопису, добра і наснаги на довгі роки!

Колектив газети «Перспектива» Хмельницької атомної електростанції

ЖАРТУВАТИ І ДІЛО ЗНАТИ

С улыбкой о производстве

Иногда очень хочется взглянуть на мир с улыбкой (а почему бы и нет?), в то же время прекрасно осознавая особую важность места действия и серьезность момента.

Вот так инструкция

Однажды, сортируя полученные для работы резиновые перчатки (китайского производства), наткнулась на инструкцию по применению — их тоже бывает интересно почитать. В начале инструкции вроде все по делу: как хранить и где использовать. А в самом конце, что бы вы думали? Многозначная приписка: «Не консервировать!». Такая рекомендация мне еще не встречалась.

В английском варианте она предостерегала — «Не стирать!»... А что, может, и правда есть любители постирать? Или каждой нации рекомендация согласно менталитету?

Крутая формула труда

Не так давно со стороны администрации в сторону подчиненного персонала было привнесено такое новшество, озвученное непосредственным руководителем: «Эффективность вашей работы рассчитывают по формуле». «Это как?» —

поинтересовались мы. Оказалось, что все предельно просто. Для нашей работы все уже рассчитали. К примеру, 7 минут — эффективная уборка кабинета (согласно формуле), 30 минут — протирание металлических панелей. И если мы затратили меньше времени, чем нужно на выполнение определенного задания, значит, отработали некачественно. А если потратили времени больше, чем положено, — тоже плохо, так как сделали это в ущерб оставшейся работе. То есть трудиться неэффективно. И потому, подумали мы, единственный выход — работать с секундомером. Таймер включил, отработал 7 минут в кабинете, бросил все и бегом к следующему объекту выполнять норматив. И если попадетесь под горячую руку — не обижайтесь! Главное — выполните личный план и уложитесь по времени.

Сразить всех наповал...

Множество пауков в теплое время года выбирают местом своего паломничества энергоблоки. Некоторые из этих особей достигают огромных размеров: с толстым брюшком и большими лапками — ну просто крабы настоящие. Через окна

беспрепятственно проникают в машзал и усердно плетут паутину, не отдыхая ни днем, ни ночью.

А потому, хочешь или не хочешь, наш ежедневный девиз: «Все на борьбу с пауками!».

Вот идешь по машзалу в полной экипировке из средств индивидуальной защиты, важно и сосредоточенно смотришь вперед, так как держишь в руках особое(!) приспособление на длинной палке для обметания паутины. Говорят, что очень похоже на война из фаланг Александра Македонского — с копьем в руке, со шлемом на голове, отрешенным взглядом и настроен на победу в сражении. Да, действительно, настрой на победу есть, только не с войском противника, а с пауками, и сразить надо всех наповал.

Женский размер имеет значение

На крыльях долетело к нам радостное известие. Наконец-то(!) в цех поступила первая партия долгожданной спецодежды для женщин. Но тут же получили уточнение: размерная только большие — 41, 42... Неожиданная радость очень быстро улетучилась.

Конечно, разные женщины бывают на свете. И как тут не вспомнить эпизод известной кинокомедии и знаменитую фразу: «Нужны женские туфли, размер 42, 43, 45».

Ходят тут всякие...

Большое количество людей ежедневно передвигается по переходной галерее на блок и обратно. Открывают и закрывают двери. Понятно, что ломаются доводчики у входных дверей.

Однажды слышу такую фразу: «Вот если бы меньше ходили — не так бы ломались». Мысленно продолжаю тему: «А если бы совсем не ходили...». Но так не бывает.

Галина ШАБАРДИНА,
работница Запорожской АЭС

Анекдот в тему

Идет экскурсия по атомной электростанции. За стеклом два мужика, упакованные в специальные противорадиационные костюмы, очень аккуратно несут маленький тубик.

Мужик спрашивает у экскурсовода: — Извините, а что будет, если они уронят этот тубик? — Да, в принципе, ничего не будет... В радиусе 115 километров.

Наступний номер «Атомника України» буде надруковано 9 грудня 2010 року

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41 каб. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»
Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ПП «Трейд інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/6.
Тираж 5000
Ціна договірна